

Bővült-e a táborunk?

És a spanyol borok

Szeptember utolsó napján egy autónyi szervező igazgatótan várta a hívős délután Tata táborában a vonatnyi népet! Nem üres kézzel! Pénteken estére Bodnár Zsiga sokat ígérő elmés vetélkedője készült, berendezkedett az elmaradhatatlan B. Kiss-féle újságolvasó-könyvtár és beszélgetőzuga is, természetesen a társaságot saját büfé, stúdió és sportszerek várták. A nagy show pedig szombaton estére várt! A kereskedelmi és vendéglátóipari főiskolások csodálatos inyenestje volt ez. Horváth Laci már indulás előtt végigrokkolta kocsival a várost a számtalan alkotórészért, a főiskolások naphosszat sütöttek-főztek (és mosogattak), hogy ezután etikettszerűen terített asztal és hangulatos spanyol muzsika mellett szolgálják sorra a spanyol konyha remekeit, órákon át. Forró köszönet búcsúztatta a kedves csapatot, amely alig felejtethő szép estét szerzett nekünk. És még fél éjjel folytak — tánc mellett — a spanyol borok.

Persze a tábor lényege nemcsak ez volt. Az egyetem diákcsága előtt nagy erőpróbák állnak. Azért dugtuk össze a fejünk, hogy mindehhez erőt is gyűjtünk.

Még pénteken este Szilvássy György egyetemi KISZ-titkár vezette be a tábort. Utalt az utóbbi két-három év történetére, arra, hogy a KISZ szerepfelfogása ezalatt megváltozott. A KISZ '81 óta deklarálta nemcsak végrehajtja, hanem partnerként alakítja a párt politikáját. A politikai rendszerben a párt- és állami vezetés mellett — a szak-szervezetekhez, a TOT-hoz is, hasonlóan — a KISZ-nek jut bizonyos kontrollszerep. Küzd az egyetemi közösségek és az egyetemi közösség kialakulásának elősegítéséért.

Felsőbb szinten is markáns rétegpolitikát folytat, újra szerveződött a budapesti és az országos rétegtanács érdemben is lehetővé téve az állami és egyéb partnerekkel szemben képviselőtűnk. Mindamelllett számos megoldatlan probléma előtt állunk. (köz-művelődés, sport, oktatási reform, kollégiumi helyzet). Ezekben kell az idén közösen nagy lépéseket tennünk!

A szombat négy „kiselő-adással” indult. A harmadéves Horváth Gyula, a KISZ-bizottság oktatási reformfelelőse a legújabb reformkonceptióról való első véleményünket ismertette meggyőző módon, mindazt, amit az e kérdésben fontos ifjúsági parlament előtt mindenkinek feltétlenül szükséges tudni. Az ötödéves Ferenc Gábor és a másodéves Martin Hajdú György az érdekképviseleti és tanulmányi felelősök a közelgő ifjúsági parlament, a képviseleti választások és tanulmányi feladatok ügyében vázoltak fel rövid helyzetképet, nem felejtve el felhívni a figyelmet az illetékes helyen „elfelejtett” érvényes régi parlamenti határozatokra is.

A harmadéves Csata Sándor, a szervező titkár az átszerveződő alapszervezeti rendszerről beszélt. Tudvalevő, hogy az érvényes KB-határozat nyomán még jogunk se lenne megakadályozni, hogy spontánul alapszervezeti közösségek jöjjenek létre közös érdekek és cselekvés alapján, érdekeltségi kör, kollégium, konkrét tevékenység vagy bármi szerint, és a mostani változás e spontán átalakulást kívánja — október végéig — szervezettebbé tenni. Ismeretes, hogy akik nem alakulnak „új típusú” alapszervezetek, azok összevonva, vagy — külön kérésre — tanulmányi csoport keretben maradván a szakokhoz tartoznak továbbra alakulásának elősegítéséért.

Végül B. Kiss Tamás agitprop-titkár, a KISZ-vezetésnek az utóbbi időben kikristályosodott politikáját, stratégiáját próbálta tudatosítani. Szuggesztíven igyekezett közismertebbé tenni, egyetemalkító céljaink érdekében, miért is látszik fontosnak a „népfrontpolitika” fedőnévvel takarva a tevékenységcentrumok közötti együttműködés értelmes megszervezése, a hasonló célokért küzdő diákok, oktatók közös ügyeikre való

„feleszküvése”, hogy mit takar a „szelengünkben” a „tevékenységcentrumok”, a „kisközösségek” szerepének hangsúlyozása, hogy hogyan értelmezhető a különböző típusú oktatók, oktatói körök, párt- és állami szervek irányában folytatott hívős „szövetségi politikánk”, hogy miért alakult ki „frazeológiaiánkban” a hívős, szélesen értelmezett kifejezés, az „egyetemi szellem”, és mi mindent

(Folytatás a 4. oldalon.)

Béke- és konfliktuskutatás című speciálkollégium programja

(MINDEN MÁSODIK HÉTEN CSÜTÖRTÖKÖN, 15 ÓRAKOR, ELTE JOGI KAR, I. EM. III. SZ. TANTEREM)

- 1983. szeptember 29. Kende István: 120 háború
- 1983. október 13. Szentesi György: A hadászati fegyverfejlesztés és következményei (új típusú tömegpusztító fegyverek, űrhadviselés)
- 1983. október 27. Kiss J. László: Békekutatás — biztonságkutatás
- 1983. november 10. Tolnay László: Katonai biztonság, katonai doktrínák, Szentés Tamás: A világméretű fegyverkezés gazdasági következményei, Joó Rudolf: Az etnikai konfliktusok okai és jellemzői, Lázár Guy: Sztereotípiák, ellenségek, a közvélemény „mérése”, Simai Mihály: a gazdasági világválság és a fegyverkezési verseny, Pirityi Sándor: SALT-I, SALT-II, SALART/START, Palánkai Tibor: Gazdasági konfliktus, gazdasági háború, Valki László: A nemzetközi jog szerepe a konfliktusmegoldásban

A hiányzó időpontokat később közöljük.



Ringasd el magad... Fotó: Sass Ákos

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!



KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

XXV. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM

Ara: 1,40 Ft

1983. OKTÓBER 13.

Összoktatói értekezlet

Vélemények a felsőoktatási reformkonceptióról

A felsőoktatási reformkonceptió megvitatására összehívott összoktatói értekezleten az egyetem oktatóinak alig egyharmada jelent meg október 6-án.

Bevezetesként Bihari Mihály, a Művelődési Minisztérium főosztályvezetője mondta el ismét a felsőoktatásfejlesztési koncepció társadalmi hátterét, társadalompolitikai feltételeit, a koncepció kidolgozásának eddigi és jövőbeli szakaszait.

A kérdések, hozzászólások sorát Kovács Sándor (ipari üzemszervezés tanszék) nyitotta meg. A koncepciót helyesnek tartotta, fölöttébb szükségesnek és inkább jelen-tősen elkésettnek, mint elterjesztésből a reform feltételeire vonatkozóan a megvalósításhoz szükséges, illetve a je-

lenleg tapasztalható állapotok összevetését, s az ebből adódó következmények elemzését. Az egyik legveszélyesebb csapdára hívta föl ezzel a figyelmet: lehet ugyan, hogy könnyebb a koncepciót keresztülprelni, a megvalósításához szükséges feltételek pontos rögzítése nélkül, és abban bízni, hogy később az elfogadás tényére hivatkozva könnyebben ki lehet azokat vívni. Am nagy ára van annak, ha ez mégsem sikerül: eszközök hiányában a koncepció megvalósíthatatlan, és az eredmények szükségszerű elmaradására hivatkozva hosszú távon megtagadhatók a reformtól a fejlesztési erőforrások, miközben a reform hívei is kompromittálódnak, és növekszik irántuk a bizalmatlanság. Most, amikor a pusztá egzisztenciális fennmaradás is

nehéz, csak úgy remélhető, hogy egyének és intézmények éveket szánnak a reform megvalósítására, ha az garantáltan reális elképzelés, amely összekapcsolja a feltételeket az elképzelésekkel.

Bihari Mihály hangsúlyozta, hogy a reform feltételeit az abban részt vevőknek kell kiharcolniuk. Három legfontosabb tényezőként a reform-elkötelezett művelődési kormányzatot, a kritikus tömegbázist és az anyagi feltételeket jelölte meg.

Gondi József (filozófia tanszék) szerint a reform tartalmi irányai szorosan összefüggenek világpolitikai, a szocialista táboron belüli olyan kérdésekkel (pl. fegyverkezés), amelyek tekintetében most gazdaságilag és politikailag is választópontra állunk. Az előterjesztést sok helyen által-

nosnak, homályosnak, sokértelműnek tartotta, amely tükrözi a társadalom és a világ jelenlegi bizonytalanságát, anélkül azonban, hogy ezeket feltárná. A koncepció néhány újdonságként feltüntetett eleme (pl. színvonal-emelés, a képzés kimenet-oldalról való közelítése, szakemberek bevonása az oktatásba, egyszakos tanárképzés stb.) egyáltalán nem újdonság, és nem is feltétlenül pozitív tapasztalataink.

Válaszában Bihari Mihály leszögezte, hogy a felsőoktatási reformkonceptiónak semmi köze sincs a fegyverkezéshez, és a reform ügyének ilyen magas függősségbe utalása káros, mert a tehetetlenség növelését, az elodázást célozza. A konkrét kifogásokra reagálva almondtá, hogy a

(Folytatás a 3. oldalon)

Ameddig a szem ellát



Elsősők töltik meg a CH Max-ot

Népköztársasági ösztöndíjasok

Az 1983/84-es tanévben népköztársasági ösztöndíjban részesültek:

III. év ipar szak: Gellai Judit, Porkoláb Andrea; tervgazd.: Horváth Gyula, Sugár András; külgazd.: Stark István; nemzetközi: Szabó János; tanár A: Leszkovich György, Tóth Nándor; tanár C: Lugósi Andrea.

V. év tg.: Horváth Balázs, Kácsor József, Lilli Róbert, Tétényi Tamás; külgazd.: Artner Annamária, Dóczy Éva, Habuda Judit, Vass Marianna; nemzetközi: Gacsályi Éva, Hárskúti János, Lovász Mária, Thiery Henriette, Urbán Zoltán; tanár B: Fecz Ildikó.

Vállalatok figyelmébe!

Az 1983/84-es tanévben végzős hallgatóink — pályakezdő szakemberek — részére kiírandó pályázati felhívásaikat 1984. január 1. és január 31. között küldjék meg egyetemünk címére.

A pályázati felhívásokat kérjük 5 eredeti, első gépelt példányban — a szakirányú végzettség igényének megfelelőjével — megküldeni.

Névre szóló pályázatokat közvetlenül az illetékes kar

dékáni hivatalába, a többi pályázatot az oktatás szervezési csoport címére postázzák. Tervgazdasági és külgazdasági, valamint nemzetközi szakon végzős hallgatók pályázati kiírását 1983. november 1. és 30. között szíveskedjenek megküldeni.

Január 31. után postázott pályázatok elfogadására nincs mód, azokat a feladónak visszaküldjük.

Pályázati felelős

Az ünnepélyes megnyitó október 26-án délelőtt 10 órakor kezdődik az MTA dísztermében (Roosevelt tér 9.). Csizmadia Ernő rektor megnyitóbeszédet mond, majd Pozsgay Imre címzetes egyetemi tanár, a HNF főtitkára „Marx és korunk” címmel, és Berend T. Iván akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár „A marxizmus-képzés és a magyar gazdasági reform folyamata” címmel tart előadást.

A szekcióülések október 26-án délután és 27-én délelőtt zajlanak.

FILOZÓFIAI-POLITOLÓGIAI SZEKCIÓ: szekcióelnök Berecz János kandidátus, címzetes egyetemi tanár, a Népszabadság főszerkesztője. Szekciótitkár: Valcsicsák Imre adjunktus (MKKE).

Október 26-án, 14 órai kezdettel a következő előadások hangzanak el. Kiss Arthur

Marx-centenárium ülésszakra készül az egyetem

kandidátus, tanszékvezető egyetemi tanár (MKKE): Adalékok a marxizmus politikaelmélet egyenes mai kérdéseiről. Óri Júlianna kandidátus, docens (MKKE): A társadalom politikai rendszerének problémája a marxizmus filozófiájában. Sándor Péter tanársegéd (MKKE): Marx és Engels hipotézisei a leendő politikai berendezkedésről 1871. után.

Csomor József adjunktus (MKKE): Marx szövevényes gondolatai és azok aktualitásai. Herédi István kandidátus, docens (MKKE): A szocialista szakszervezetek szerepének, státuszának konzisztenciája, a rendszer természetét történetileg uralomra juttató gazdasági működési modell függvényében. Gondi József kan-

didátus, docens (MKKE): A szellemi termelési mód körvonalai Marxnál. Valcsicsák Imre adjunktus (MKKE): Hegel érdekelméleti hatása Marx újságírói periódusára.

Október 27-én 9 órakor: Szalay Péter adjunktus (MKKE): Kísérlet a nemzetközi kapcsolatok egy marxista elmélete kutatási keretében felállítására. Marton Imre kandidátus, egyetemi tanár (MKKE): Válságideológiák és ideológiai válságok. Szlavikné Hajba Éva adjunktus (MKKE): A marxizmus-leninizmus a gyarmati kérdésről. Bíró Zoltán gyakor-

nok (MKKE): A húszas évek Marx-értelmezései, különös tekintettel a szovjet filozófiai

gondolkodás fejlődésére. Soló Katalin adjunktus (MKKE): Marx politikai gazdaságtana és a magyar szociáldemokraták közgazdasági nézetei. Harsányiné Kotán Mária adjunktus (MKKE): Az ember felszabadításának programja a marxizmus filozófiájában. Ballér Endre kandidátus, tanszékvezető egyetemi docens (MKKE) — Szabóné Berki Éva adjunktus (MKKE) — Pfister Éva gyakornok (MKKE): Marx pedagógiai gondolatainak időszívesítése. A szekcióülések helye: MKKE Könyvtár „Erdei Ferenc”-terem. Központ u. 20.

KÖZGAZDASÁGI ELMÉLETI SZEKCIÓ: szekcióelnök Szabó Kálmán akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár (MKKE). Szekciótitkár Nuárt Mária kandidátus, adjunktus (MKKE).

(Folytatás az 5. oldalon.)

Jó tanuló – jó sportoló

A jó tanuló, jó sportoló verseny ez évi győztese Berendi Zsuzsanna, második helyezett Gacsányi Eva, mindketten asztaliteniszek és a harmadik helyezett Halmy Krisztina, kosárlabdás.

Sugárzott az arca, amikor a serleget Berendi Zsuzsa, IV. éves, külker. szakos hallgató átvette a rektortól a tanévnyitó ünnepségen.

— Kimondhatatlanul örültem a megtisztelő címnek. Tavaly mindkét fél évben 4,9 volt a tanulmányi átlagom és a sportban másodosztályú asztaliteniszező vagyok — röviden így tájékoztatót a szőke, csinos, mindig mosolygós Zsuzsa, magáról.

Még aprócska lány volt, amikor felfigyeltek rá. „Ennek a gyerekeknek jól áll a kezében az ütő” — mondogatták és így történt, hogy a spontán iskolai, üdülői pingpongozást tizenegy éves korában felváltotta a szakosított asztaliteniszezés.

— Természetes életemünk a sportolás otthon. A család minden tagja sportol. Édesapám válogatott kézilabdázó volt, jelenleg edző. Magyar bajnoka a tollaslabdának, és tekézik is. Édesanyám szintén kézilabdázott.

— Miért nem választottad te is a kézilabdát?

— Egyre inkább férfias sporttá válik. Az asztalitenisz jobban illett az egyéniségem-

hez, a szüleim véleménye szerint is.

Hosszú évekig a Postás Sportklub színeiben játszott. A szakközépiskola negyedik osztályától azonban már a KSC sportolója lett.

— Hogy kerültél kapcsolatba az egyetemi sportklubbal? — Egy tanfolyamon találkoztam az akkori edzőm és a KSC edzője, aki megkérdezte, nincs-e véletlenül olyan fiatal sportolója a Postásnak, aki a közgázon szeretne továbbtanulni. Miután tudták rólam, hogy a közgázra készülök, így egy évvel az érettségi előtt átigazoltam a KSC-be, majd a sikeres felvételi után az egyetem hallgatója lettem.

Berendi Zsuzsa huszadmagával pörgeti a kaucsuklabdát a szakosztályban Krassó József vezetésével. A sportklubban a diáksportolók mellett fiatal oktatók, gyakorló közgazdászok, műszaki egyetemisták találkoznak az edzéseken, versenyeken. Ennél fogva rendkívül színes a klubélet. Mindenki hoz magával valami olyan információt, tapasztalatot, amit érdemes a többieknek meghallgatni. Így aztán nincs alkalom a beszélgetésre.

— Milyen elfoglaltságot jelent számodra a sport?

— Hetenként két edzés van, és hétfőn bajnoki mérkőzésre vagy egyéni versenyre kerül sor. Engem a tanulás-

ban soha nem hátráltatott a sport, sőt fizikai szükségét érzem annak, hogy a napi egyetemi elfoglaltság után, amikor úgy érzem, hogy teljesen kivagyok, lemenjek a tornaterembe és két és fél órással edzéssel száműzzem a fáradtságot. Ilyenkor este tíz óra után ülök le otthon a tankönyvem mellé. Kétségtelenül a sportolás is feszültséggel jár, de ez egészen másfajta, mint ami az egyetemen a tanulás vagy a vizsga közben feszíti az embert.

— Ha már az egyetemi tanulásról esett szó, van-e olyan jó kapcsolatod az oktatókkal mint a sportkörben?

— Igen, Bara Zoltán, a pedagógusokról. Ő sporttársam is, de azon túl is nagyra értékelem, mint kitűnő oktatót. Két éve, noha nem hozzá voltam beosztva, szívesen bejártam az órára. Szeretem a tanáraim közül Szegvári Ivánt, aki nagyon érti és jól tudja átadni azt, amivel foglalkozik. Elményszámba mennek számomra Sárközi Tamás órái. Amit ő produkál az előadásokon, az utolérhetetlen.

— Az a tapasztalat, hogy a külker. szakos hallgatók egyik legnagyobb teherterele a nyelvtanulás. Te hogy állsz ezzel?

— Nem panaszkodhatok. Németül tanulok, és gyakran tolmácsolok is ezen a nyelven.

A diplomavédésig még egy és fél éve van Zsuzsának, mégsem találja meglepőnek, amikor az iránt érdeklődöm, hol szeretne majd elhelyezkedni, mint külkeres?

Ha lehet, el akarja kerülni a nagy külkereskedelmi vállalatok táját. Ott a millió részleg között valójában képzetlenség átlátni egy üzletet. Véleménye szerint kreatív munkára sokkal nagyobb lehetőség nyílik az olyan vállalatoknál, ahol nemrég szereztek meg az önálló külker. jogot, vagy éppen annak megszerzése előtt állnak.

— Persze sportolni az egyetem után is fogok. Addig szeretném ezt csinálni, amíg bírom, hiszen az asztalitenisz nem korhoz kötött.

Tíz éve már, hogy belesodródott az életébe a sport, és ezt most már ezután is muszáj csinálnia. No, nemcsak a mozgásért, de a társasági életért is, amiről már nem tudna lemondani.

Berendi Zsuzsa 1983. március 1-től a KSC Sportköri Elnökség tagja. Ebben a minőségében azt a feladatot tűzte maga elé, hogy jobb sportpropagandával, egyre több sportolót és szurkolót szerez a KSC-nek. Ebben, ígérjük, a Közgazdász szerkesztőség is segítségére lesz.

Egyetemi tanácsülés

Az október 3-i tanácsülésen a testület megtárgyalta és elfogadta az 1983–84. évi tanévnyi munkatervet. Dobrovits Iván rektorhelyettes előterjesztésében tájékoztatás hangzott el a számítástechnika üzemeltetési és szervezeti feladatainak továbbfejlesztéséről. Az 1983. évi felvételi vizsgák tapasztalatairól Szuhay Miklós rektorhelyettes írásbeli tájékoztatót terjesztett az egyetemi tanács elé. E napirendi vitáján részt vett a Művelődési Minisztérium képviselője is.

A felvételi vizsgák tapasztalatai körül széles vita alakult ki, amely jelezte, hogy az új felvételi rendszer több problémát vetett fel. A legtöbb probléma az írásbeli dolgozatokkal kapcsolatban vetődött fel, elsődlegesen

a dolgozatok osztályozási skálájának rendkívül egyenetlensége

miatt. Ez mindenekelőtt a matematikára vonatkozott, ahol például 45 százalékos eredmény esetén, már tíz pontot kapott a pályázó, ugyanilyen teljesítményért a történelem és a politika gazdaságtan esetében csak két pontot. Az értékelési skála ilyen nagyfokú eltéréseiből fakadt az egyes tárgyak írásbeli eredményei között meglévő rendkívül nagy különbség.

Ez az értékelési különbség teljes értetlenséget és megutálatot váltott ki a felvétele nem kerültekél és főként szülőleknél. Nehéz ugyanis megérteni, hogy az a diák, aki középiskolai tanulmányai során történelemből mindig jobb jegyet kapott, mint matematikából, most az írásbelin történelemből csak 2-es, 3-as vagy esetleg 0-ás dolgozatot ír, ugyanakkor matematikából 10 vagy 12 pontot ért el. Az ilyen értékelési skála a középiskolai történelemoktatás hitelét is lerontja, és megkérdőjelezi az egyetemi felvételi objektivitását is. De nemcsak a történelem és a matematika között volt jelentős eltérés, hanem a történelem, valamint a politika gazdaságtan és az ezeket helyettesítő tárgyak, könyvvitel, pénzügyi ismeretek, idegen nyelv stb — között is. E tárgyak magas átlaga nem az értékelési skálával függ össze, hanem a dolgozatok nehézségi fokával. A tanácsülés vitája során, arra az egyöntetű megállapodásra jutottak, hogy

a jövő évben egységesíteni kell a felvételi tárgyak pontozási utasítását,

beleértve azt a szükséges módosítást is, amellyel azt a jelenlegi gyakorlatot kell megszüntetni, hogy az alacsony érték esetében két-három dolgozati pontszámoként emelkedik az adható pont, míg a magas pontszámok már 8–10 dolgozati pontonként.

Többen hozzászóltak a helyettesítő tárgyak szerepéhez. Egyesek szerint e tárgyak nem alkalmasak arra, hogy a felvételezők képét nyerve a bizottság, különösen akkor, amikor a pályaalakalmasság felmérésére nincsen más mód, csak a szóbeli, szaktárgyi vizsgáztatás.

Volt aki teljesen elhibázoitnak tartja a helyettesítő tárgyak bevonását a felvételizetésbe,

annál is inkább, mivel a pg és történelem kielégítő választást ad a gimnázium és szakközépiskola diákjai számára. Míg ennek a problémának alapos felülvizsgálatát javasolták egyesek, addig mások helyettesítő tárgyakat, különösen a szakközépiskolások érdekeinek szem előtt tartása miatt, és célszerűnek látnak két-három évet várni annak érdekében, hogy az új felvételi rendszer eredményeinek tükrében eldönthető legyen helyes volt-e tárgyak beiktatása vagy sem.

Többen azzal értettek egyet, hogy a jövőben egy elméleti és egy gyakorlati tárgyból kellene állnia,

ugyanis az a tapasztalat, hogy sok közöttük az elégséges rendű, az évismétlő, évkihagyó. A kiválasztásnál mód nyílhatna a pályázó alapképzettségének felmérésére.

A minisztérium képviselője megköszönte az új felvételi rendszerrel kapcsolatos észrevételeket és jelezte, hogy távasszal megjelenik a felvétellel kapcsolatos új állásfoglalás, amely kiterjed a történelem és a matematika át-számítási skálájának összehangolására. A tapasztalatok alapján 1985 után fog sor kerülni az új felvételi rendszer finomítására.

Ezt követően Csizmadia Ernő rektor egyebek megtárgyalását tűzte napirendre. Elsőnek ismertette annak a bizottságnak a rövid összefoglaló jelentését, melyet az elmúlt tanévben Kovács Ferencnek (Nyelvi Intézet igazgatója)

a Közgazdász egyetemi lap néhány bíráló cikkével kapcsolatos interpellációjára adandó válasz érdekében

hozott létre a rektor. A Kalmár György vezetésével lefolyt vizsgálat alapján a bizottság megállapította, hogy a Közgazdász az egyetem által közkezdvelt, olvasói érdeklődésre méltán számított színvonalú néha visszatetszést kelt. E cikkeknek nem a kritikai hangnemet kifogásolják az érdekeltek, hanem a tartalmi pontatlansága vált ki felháborodást. Ennek további vizsgálatára és a szerkesztőségi munka értékelésére a párt végrehajtó bizottság hivatott, amelyre október folyamán kerül sor.

Szalai Péter interpellált az ügyben, hogy

a Kinizsi oktatási épületben nem működik a büfé,

és így az ott dolgozók és hallgatók élelmisése nincs megoldva. Komlóssy Jenő, gazdasági igazgató ígéretet tett, hogy tíz napon belül a probléma megoldódik.

Forgács Csaba szóvá tette az új könyvtár rendkívül balesetveszélyes forgóajtóját,

amely egy óvatlan mozdulat esetén az ember ujját is létepheti.

Interpellált továbbá az egyetem megoldatlan parkolási ügyében.

Dobrovits Iván rektorhelyettes Forgács Csaba interpellációjára válaszolva elmondta, hogy valóban, hibás konstrukciónak tekinthető a könyvtár forgóajtó rendszere, és a rossz tervezés ügyében többször tárgyaltak már a változás érdekében a tervezővel. A rektorhelyettes továbbá tájékoztatta az egyetemi tanácsot arról, hogy

az egyetem parkolási lehetőséget teremt a Duna alsó rakpartjának parkolási felfestésével.

De kilátás van arra is, hogy a Fűszert Vállalat Duna-parti raktárhelyén az egyetem sporttelepet és parkolási helyet létesít majd.

Építő felhívás!

Egyetemünk minden hallgatójához, oktatójához és dolgozójához, aki szeretne tenni valamit, hajlandó áldozni egy nemes cél érdekében. A nemzetnek nincs színháza. Talán mi hozzájárulhatunk, hogy a nemzetnek legyen színháza. Várunk mir lenkit, akinek van valami elképzelése, ötlete, hogyan járulhatnánk hozzá az ügyhöz (pl. társadalmi munka, adomány).

Gödör Zsuzsa, Budai János III. évf. belker.

nak érdekében, hogy az új felvételi rendszer eredményeinek tükrében eldönthető legyen helyes volt-e tárgyak beiktatása vagy sem.

Többen azzal értettek egyet, hogy a jövőben egy elméleti és egy gyakorlati tárgyból kellene állnia,

Szó volt még a másoddiplomás felvételi rendjéről. Javaslat hangzott el annak érdekében, hogy

a másoddiplomás egyetemre kerülését felvételi vizsgához kellene kötni,

ugyanis az a tapasztalat, hogy sok közöttük az elégséges rendű, az évismétlő, évkihagyó. A kiválasztásnál mód nyílhatna a pályázó alapképzettségének felmérésére.

A minisztérium képviselője megköszönte az új felvételi rendszerrel kapcsolatos észrevételeket és jelezte, hogy távasszal megjelenik a felvétellel kapcsolatos új állásfoglalás, amely kiterjed a történelem és a matematika át-számítási skálájának összehangolására. A tapasztalatok alapján 1985 után fog sor kerülni az új felvételi rendszer finomítására.

Ezt követően Csizmadia Ernő rektor egyebek megtárgyalását tűzte napirendre. Elsőnek ismertette annak a bizottságnak a rövid összefoglaló jelentését, melyet az elmúlt tanévben Kovács Ferencnek (Nyelvi Intézet igazgatója)

a Közgazdász egyetemi lap néhány bíráló cikkével kapcsolatos interpellációjára adandó válasz érdekében

hozott létre a rektor. A Kalmár György vezetésével lefolyt vizsgálat alapján a bizottság megállapította, hogy a Közgazdász az egyetem által közkezdvelt, olvasói érdeklődésre méltán számított színvonalú néha visszatetszést kelt. E cikkeknek nem a kritikai hangnemet kifogásolják az érdekeltek, hanem a tartalmi pontatlansága vált ki felháborodást. Ennek további vizsgálatára és a szerkesztőségi munka értékelésére a párt végrehajtó bizottság hivatott, amelyre október folyamán kerül sor.

Szalai Péter interpellált az ügyben, hogy

a Kinizsi oktatási épületben nem működik a büfé,

és így az ott dolgozók és hallgatók élelmisése nincs megoldva. Komlóssy Jenő, gazdasági igazgató ígéretet tett, hogy tíz napon belül a probléma megoldódik.

Forgács Csaba szóvá tette az új könyvtár rendkívül balesetveszélyes forgóajtóját,

amely egy óvatlan mozdulat esetén az ember ujját is létepheti.

Interpellált továbbá az egyetem megoldatlan parkolási ügyében.

Dobrovits Iván rektorhelyettes Forgács Csaba interpellációjára válaszolva elmondta, hogy valóban, hibás konstrukciónak tekinthető a könyvtár forgóajtó rendszere, és a rossz tervezés ügyében többször tárgyaltak már a változás érdekében a tervezővel. A rektorhelyettes továbbá tájékoztatta az egyetemi tanácsot arról, hogy

az egyetem parkolási lehetőséget teremt a Duna alsó rakpartjának parkolási felfestésével.

De kilátás van arra is, hogy a Fűszert Vállalat Duna-parti raktárhelyén az egyetem sporttelepet és parkolási helyet létesít majd.

Építő felhívás!

Egyetemünk minden hallgatójához, oktatójához és dolgozójához, aki szeretne tenni valamit, hajlandó áldozni egy nemes cél érdekében. A nemzetnek nincs színháza. Talán mi hozzájárulhatunk, hogy a nemzetnek legyen színháza. Várunk mir lenkit, akinek van valami elképzelése, ötlete, hogyan járulhatnánk hozzá az ügyhöz (pl. társadalmi munka, adomány).

Gödör Zsuzsa, Budai János III. évf. belker.

„Elvárjuk az ügy fontosságának megfelelő színvonalát”

Munkaterv és egyetemi reform

Hajrában a felsőoktatási reform tervezése, rendkívüli egyetemi és országos ifjúsági parlament, nincs előrelépés kollégiumi téren, nehéz helyzetben a közművelődés és a sport, új a szervezeti struktúra, górcső alatt a fiatal oktatók helyzete: nos, ezek a témák határozzák meg a KISZ-bizottság e félévi munkatervét. A szeptemberi utolsó ülésen elfogadott program persze nem feledekezik meg a Rádai Klubról, a nyilvánosság erősítéséről, a külkapcsolatok szélesítéséről, a hallgatói képviseleti rendszer és az elsős beilleszkedés helyzetéről sem. A tevékenységcentrumok vezetéséből álló koordinációs fórum elé kiemelt témaként a kollégiumok, a közművelődés és a sport helyzete kerül. Az ülés ezenkívül a tábor előkészítésével, kitüntetési javaslatokkal, valamint egy kivizsgálás elhatározásával foglalkozott: az utóbbi a miskolci építőtábor anyagi és fegyelmi helyzete okán. Az érkező panaszok nyomán megvitatta még az ideai kollégiumi feltételekről és egyéb kollégiumi ügyekről Fűzesi Péter beszámolóját, és orvosi intézkedéseket határozott el. A témát rövidesen munkabizottság és a koordinációs fórum tárgyalja. Felkérte titkárat, járjon utána, hogy a nemzeti színházat semmilyen szempontból ne a Közgáz-rekonstrukció rovására építsék fel.

Október első ülése az ifjúsági parlament tartalmi és szervezeti előkészületeinek szentelte magát. De előbb még több más kérdést is megvitatott.

A Rádai Klubról szóló előterjesztés kapcsán azt ajánlotta, hogy törekedjen a Rádai Klub is a programok szervezésében aktívagárdá kialakítására, a Közgáz Klub jó hagyományaihoz hasonlóan,

A költségvetés előzetes mozgalmi évi tervének megbeszélése után az egyebek között szóba került az útlevel-kérelmek problémája. A három kar dékánja megegyezett, hogy a tanulmányi fegyverem erősítése címén legfeljebb a hét végére szóló útlevel-kérelmeket írják alá. A KISZ-bizottság tagjai végül is helyesnek tartották ebben a kérdésben azt az álláspontot, miszerint ez a lépés a tanulmányi és vizsgaszabályzat az igazolatlan hiányszokra vonatkozó pontjának túlszabályozása, amely azonban kizárólag a nyugati utakat akadályozhatja meg, bármely más hiányszót nem. Ezért közbenjár e megegyezés feloldásáért.

Az egyetemi ifjúsági parlamentre a minisztérium felsőoktatás-fejlesztési koncepcióját értékelő KISZ-bizottsági korreferátum előkészítése jelentette a felkészülés újabb állomását. A mindössze néhány napja ismeretes 60 oldalas tervezetet a szeptember 30-i csütörtökön a KISZ oktatási munkabizottsága, a hét végén a tábor szekciója vitatta meg, majd az október 4-i keddre már Horváth Gyula (III. ter. gazd.), a KISZ-bizottság egyetemi reformfelelőse írásos korreferátum-tervezetet tett közzé. Több óra után vált véglegessé a dokumentum, miután a vitában a KISZ-bizottság több tagja kiegészítette azt.

A korreferátum summázata: az, hogy a minisztérium kézdön és nem a Minisztériánács határozatának megfelelően feladattervként bocsátja elénk a koncepciót, rendkívül megnehezíti a széles körű megvitatást. A koncepció legfőbb céljával általánosságban egyetértünk, így az értelmiségképzés az egyetem tudományos műhelyévé válása, az anyagi, tárgyi feltételek javítása, a

rugalmasabb, decentralizáltabb irányítás kívánalma nekünk is régi javaslatunk. Nem tartalmazza a javaslat azonban azokat a mechanizmusokat, amelyek révén az oktatási folyamat résztvevői nemcsak „utasításra”, hanem felismert érdekeik alapján emelik majd az oktatási folyamat színvonalát. Nemigen foglalkozik az egyetemi hatalmi-politikai viszonyokkal és hatásmechanizmusokkal, és hiányzik a társadalmi hatásmechanizmusok elemzése is. Általában hiányoljuk a koncepcióban a gazdasági szemléletet, a gazdasági szempontok meglétét. Az anyag túl keveset foglalkozik magának a diáknak anyagi és jogi helyzetével, státuszával, annak változtatásával, pedig ez valójában a reform egyik fontos célja. A javaslat arra sem ad választ, hogyan lesz meg a reform anyagi fedezete, hiszen sze-

Szomorú vasárnap, avagy az eső elmosta Kőbegyét

Borongós reggel kelt útra a szándékosan csak elsőökből és instruktorokból álló csapat (a kirándulást ki sem plakátolták az egyetemen), ki Pestről, ki Törökbalintról, ki a környező községek valamelyikéből, hogy részt vegyen az immár hagyományos őszi, kőhegyi első kiránduláson. Beszélgetve, reggelizve és kicsit dideregve gyülekeztünk kisebb-nagyobb csoportokban a HÉV Batthány téri végállomásán.

Az indulással még nem is lett volna baj. Igaz, meglehetősen reprezentatív létszámú társaságok jöttek össze, de azért a néhány tucat első és a tizenöt-húsz lelkes, rögbilabdával, tortákkal és izgalmas feladatokkal felszerelt instruktorok jelenléte garantálni látszott a jó hangulatot.

Fél kilenctől tízig folyamatosan indultak a csoportok, ki Pomázig, ki Szentendréig, megállapodás szerint. A cél közös volt, az akadályokkal és állomásokkal (legalábbis elvben) teletűzdelt útvonalakon eljutni a Kőhegy csúcsára, ahol aztán következtek volna a közös programok: focit, rögbi, játékok, tábornút, szóval ahogy az a nagy könyvben meg van írva. Igen ám, de mint az hamarosan kiderült, az időjárás a szervezők elfelejtették egyeztetni az illetékesekkel, s így tíz órakor, minden különösebb bejelentés nélkül elkezdett esni az eső. Néhányunkat már a

rintünk még a leírtak megvalósításához is a költségek nagy emelkedése társul. Mindemellett sok tekintetben a javaslatot előrelépésnek tartjuk és támogatunk kell. Alkalmas lehet azonban arra is, hogy egy „áreform” igazolásra szolgáljon.

A korreferátum ezután értékeli a javaslat konkrét fejezeteit, majd megállapítja: Egyetértünk azzal, hogy a felsőoktatás fejlesztése fontos nemzeti ügyünk. E fontosságunk megfelelő, átgondolt, önellenmondásoktól mentes fejlesztési koncepcióért szállunk síkra. A koncepció alaposabb kidolgozásáért és a fejlesztési terv végrehajtásáért továbbra is aktívan tenni fogunk!

A KISZ-bizottság az egyetemi IP-re való felkészülés további állomásainak az oktatási munkabizottságban, a szakkollégiumokban, az oktatói KISZ-ben és a KISZ hagyományos egyetemi csatornáin szervezett előkészületeket javasolta. A keddi esti ülésen elfogadott anyagokat legelpele és a Periszópok 15-ös számának formájában, másnap reggel a sokszorosítóba adta.

K. S.—B. K. T.



New wave fejek

Fotók: Sass Ákos

Zsbori Ervin

Párt-vb

Párt-végrehajtóbizottsági ülés volt október 10-én. Napirenden szerepelt az új felvételi rendszer, melynek tapasztalatairól szóbeli tájékoztatást adott Szuhay Miklós, rektorhelyettes. Gyenge Zoltán, a párt vb. agit-prop. titkára ismertette az 1983/84-es tanév politikai oktatási tervét, valamint a november 7-i ünnepséggel és az egyetemi jubileummal kapcsolatos feladatok.

Vélemények a felsőoktatási reformkonceptióról

OLLÉ — egy új szoba

(Folytatás az 1. oldalról.)

képzés kimenet-oldalú közelítése a koncepció egyik jelentős novuma, az egyszakos tanárképzés néhány nagy szakot érint csak, a színvonal-emelés továbbra is aktuális sít.

Csörpák Emil (orosz nyelvi tanszék) a reformokkal szembeni erős ellenállásra hívta fel a figyelmet. A reform ellenzői nemcsak kikacagják annak híveit, hanem bordája betörésével is fenyegetik azt, aki szimpatizál a változásokkal. Milyen garanciákat tud nyújtani a reform, pártfogóik védelmére, a helyi nehézségek ellen?

E hozzászólás egészségtele-nül rossz munkahelyi légkörre utal — mondta válaszában Bihari Mihály. Félelem helyett máshol inkább érdekeltenség kiábrándultság tapasztalható a reformtól távol maradó körben.

Janzsó János (orosz nyelvi tanszék) a szétaprózottság megszüntetése, az intézményi koncentráció ellen foglalt állást, majd kétségének adott hangot a tekintetben, vajon képes-e az oktatási kormányzat odáig vinni radikálisát, hogy valóságos érdekek alapján, valós szavazásokkal döljenek el a reform ügyei, és helyi ellenállás alapján ne lehessen kibújni a korszerűsítés alól.

Kerekes Sándor (technológia tanszék) szerint nem félelemmel és nem is érdektelenséggel magyarázható, hogy az oktatók egyharmada jelent meg a reform vitáján. Arról van szó, hogy az oktatók jövedelmük nagyobb részét az egyetemen kívül tudják megszerezni és ezen a helyzeten változtatni kell. Az ugyan nem biztos, hogy a jelenlegi munkájukért több fizetést várhatnának az oktatók, egy-egy hozzászólás után elgondolkodik az ember, vajon milyen órát tarthat az illető a katedrán — mondta. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a magasabb követelményekkel szemben nagyon erős a társadalom ellenálló nyomása, már a koncepció kidolgozása szakaszában is.

Ezzel Bihari Mihály egyetértett.

Az egyetemeken kutatóbázis rangjának visszanyerését szorgalmazta Tóth Ferenc (politikai gazdaságtan tanszék) is. Az egyetemeken, a tanszékeken, a tanszéki csoportok szakmai, pénzügyi stb. önállóságának, kompetenciájának növelése mellett érvelt. A javaslatban szereplő heti 25–35-ös óraszámot magasnak tartotta, főleg, ha az áthallgatás terhelése ehhez hozzáadódik. A fizikai dolgozók továbbtanuló gyere-

keiről továbbra sem kell levenni a kezünket — mondta és végül a centralizációs törekvések ellen foglalt állást.

A fizikai dolgozók gyerekeinek adminisztratív (segítésének) megszüntetését tervezik — mondta Bihari Mihály — és a centralizációs törekvéseket is pontosította. Erről két és csak két esetben van szó; az egyetemi tanári kinevezésekben és a tanszékvezetői kinevezésekben. Ezzel a kulturális kormányzat lehetőséget teremt magának arra, hogy amikor szükségesnek látja céljai elérését személyi változásokkal is elősegítse.

Varga József (Matematikai és Számítástechnikai Intézet) pontokba foglalta miért nem tetszik neki a koncepció:

1. Mert feltételezi az anyag, hogy mindenki tudja az okokat és irányokat,

2. mert nosztalgikus, a klasszikus egyetemet célozza meg, miközben tömegoktatást kell kielégítenie és a tudásanyag megsokszorozódása is más követel.

3. Nem oldja meg a hallgató érdeklődését.

4. Elhallgatja a külső feltételeket, pl. a végzett értelmiségi társadalmi megbecsülésének problémáit.

5. Az irányítási munkamegosztásból hiányzik a lényeg, az, hogy ki irányítja az értelmiségképzést.

Két hibát is említett: az egyszakos tanárképzés korábban már megvalósult és nem vált be. Nem értett egyet annak deklarálásával sem, hogy az értelmiségiek gyerekei, ha lehet, ne váljanak értelmiségivé.

Szabó Kálmán (politikai gazdaságtan tanszék) hangsúlyozta, hogy a minisztérium jelenlegi apparátusát támogatni kell ennek a koncepciónak a megvalósításában. Ne keressünk azonban illúziókat — mondta. A magyar felsőoktatás fejlesztése roppant extenzív volt, s ennek „eredményei” mostanára felhalmozódtak. Az egyik legnegatívabb fejlődési folyamat az volt, hogy a tudományt megpróbálták kimenekíteni az egyetemekről. Ha a gazdaságban le lehetett már térni a másolásról, akkor a tudományban miért nem lehet? Aki azt állítja, hogy az egyetemeken az utóbbi 15 évben nőtt a demokratizmus, az nem mond igazat. Az egyetemi tanács döntéshozóiban tanácsadóvá vált, miközben máshol ezzel ellentétes folyamat a cél. Kineveznek olyan jelöltet, akit a kari tanács is, az egyetemi tanács is leszavazott, kívülről hozna vezetőt, a közösséget nem tartják illetékesnek saját vezetőjének megválasztásában, ez mind a de-

demokrácia visszaszorítását jelenti.

A minisztériumnak a folytonosságot kell garantálni a reform kérdésében, iktassuk törvénybe, hogy személyi változások miatt ne lehessen belőle semmit visszacsinálni. Az oktatás a termelés alapfolyamata, és mint ilyet nem lehet egyes emberek ambíciói szerint ingadoztatni — mondta hozzászólásában Szabó Kálmán, majd a továbbiakban a gyakorlati képzés szükségességét taglalta.

Alapvetően jónak tartotta a koncepciót Keréky Györgyné (statistika tanszék). Szimpatikusnak találta benne a minőség javításának törekvését, a rugalmasságot, azt, hogy mozgásteret hagy az intézményeknek, és hogy erősíteni akarja a képzés külső kontrollját. Számos nagyon problematikus pontot is említett: sok helyen csak a követelményeket fogalmazza meg és a feltételekről nem esik szó, nem tér ki arra, hogy a munka társadalmi értékelése összekuszálódott, többet kellene foglalkozni a felsőoktatás és a gyakorlat kapcsolatával, nem

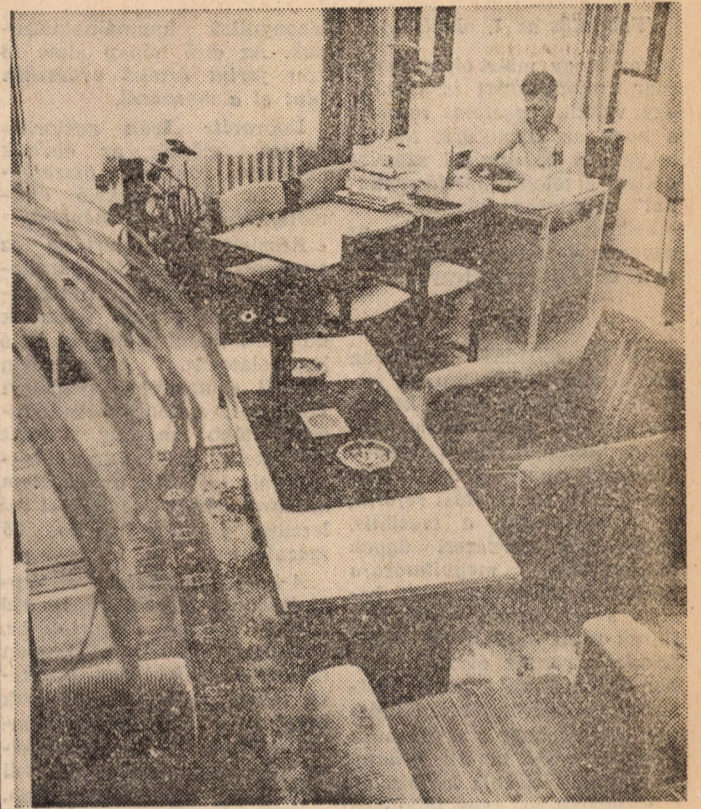
lehet egyetérteni az irányítás tervezett erős centralizálásával.

Óri Júlia (filozófia tanszék) hosszasan értelmezte a koncepciót: az egyetemnek gazdálkodási lehetőségeiből az állami támogatás megszüntetésére következtetett, a nyitott egyetemen a felhígulás, a színvonalcsökkenés, a pénzért vásárolható diploma lehetőségét látta, a koncepcióból az elitképzésre való törekvést hámozta ki stb. — mintha egy más anyagot olvasott volna — értékelte Bihari Mihály.

Vági Ferenc (agrár tanszék) elmondta, hogy sok koncepció kialakításának volt már részese, majd azt kérte, hogy ennek a koncepciónak az ügyét minél rövidebben oldják meg, hogy a tanároknak ne sokat kelljen vele foglalkozni. A kulcskérdés mindig az egyetem megújulókészsége, ez azonban semmit sem változott eddig és a körülmények most sem teszik lehetővé a változtatást.

Az értekezlet Bihari Mihály reflexióival, majd Szép Jenő, szakszervezeti elnök zárszavával ért véget.

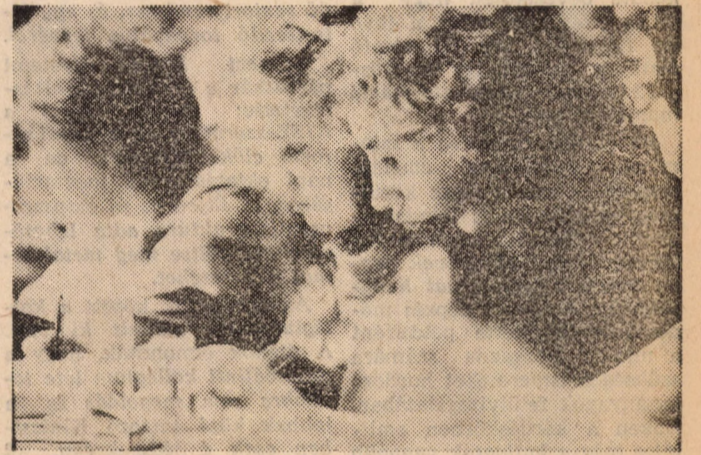
Molnár Gabriella



Munka közben a stat. tanszékvezető



Csak nem orosz teszt?



Irodáig bírod

Új kutatócsoport alakult

Katonapolitikai ismeretek

Nemzetközi politikai és stratégiai kutatócsoport alakult egyetemünkön. Vezetőjét, Szalay Pétert kérdeztük a kutatócsoport céljáról, programjáról.

— Célunk a megnövekedett fontosságú és egyre komplexebb nemzetközi, politikai, stratégiai összefüggések feltárása és marxista magyarázata. Összegyűjtjük, rendszerezjük és kritikailag elemezzük a nemzetközi kapcsolatok polgári és marxista elméleteit. A nemzetközi kapcsolatok aspektusaival korábban a filozófia, a történettudomány, a világgazdaság, a nemzetközi jog foglalkozott, de a társadalomtudományok fejlődése és a társadalmak igényei következtében létrejött ez az önálló tudományterület. Az elmélet Amerikában a 20-as, 30-as években alapozódott meg, és a második világháború utáni ideológiai konfrontáció szolgálatára fejlődött dinamikusan. A szocialista országok sokáig burzsoá koholmányának tekintették, és csak a 60-as évek közepe óta foglalkoznak vele komolyab-

ban Jugoszláviában, Lengyelországban és a Szovjetunióban.

A nemzetközi kapcsolatok elmélete az államok belső viszonyaival foglalkozó politikatudomány ikerpárja, hozzá képest azonban jelentősen lemaradt a fejlődésben. A tudományág feladatait én abban látom, hogy feltárja a nemzetközi kapcsolatok tényezőit, szereplőit és azok egymásra hatásából kialakuló érdekvizonyok és értékrendek természetét, meghatározza a tényleges nemzetközi viszonyok természetét az együttműködéstől a konfliktusig, és mindezekhez a vizsgálatokhoz módszertani segítséget, technikai eljárásokat adjon.

A nemzetközi kapcsolatok tanszékén folytatott kutatások alapján jutottunk el ideig, hogy feladatainkat újrafogalmazzuk, új kutatási tematikát határozzunk meg. A kutatócsoport célja a nemzetközi kapcsolatok egy általános marxista elméletének tananyagyszerű kimunkálása is.

— Miben különbözik a kutatócsoport tevékenysége a nem-

zetközi kapcsolatok tanszék munkájától?

— A tanszék stratégiai, katonapolitikai elemzésekkel nem foglalkozik, míg a kutatócsoportnak ez is feladata. A tanszéken hiányoztak azok az emberi és pénzügyi feltételek, amivel egy ilyen nagyobb kutatási feladat megoldására vállalkozhattunk volna. Célunk, hogy a hallgatókat felvértezzük olyan nemzetközi, politikai ismeretanyaggal, beleértve a katonapolitikai ismereteket is, hogy önmaguk képesek legyenek a nagy tömegű információk rendszerezésére, elemzésére, és adott esetben megfelelő döntéshozatali alternatívákat tudjanak ajánlani.

— Meddig terjed a kutatócsoport illetékessége ezekben a témákban?

— A nemzetközi kapcsolatok elmélete nem külpolitika-tudomány, mi nem vagyunk tanácsadó testület se a Minisztertanácsnak, se a Külügyminisztériumnak, se a Honvédelmi Minisztériumnak. Elemzéseinket folyamatosan elvégezzük, azzal a céllal, hogy olyan hallgatók

kibocsátásában játszunk szerepet, akik a gyakorlati politikával szembeni elvárásoknak jobban eleget tudnak majd tenni. Ajánlásokat csak akkor teszünk, ha erre felkérést kapunk.

— Foglalkoznak a béke kutatásával is?

— A Magyar Tudományos Akadémiának van ilyen típusú intézete, nem akartunk ezzel párhuzamos profilt kialakítani. A békéért nem úgy kell tenni, hogy transzparenssekkel kivonulunk az utcára, hanem azokat a stratégiai viszonyokat kell megismernünk, amelyek között élünk. Ezek ismeretében lehet csak cselekvési programot kialakítani.

A kutatócsoport most kezdi a munkáját, egyelőre nem képes évtizedes problémák megoldására. Nagy eredmény lenne, ha rövid időn belül sikerülne összegyűjteni, rendszerezni és a történelmi materializmus alapjaitól kritikailag ismertetni a nemzetközi kapcsolatok polgári elméleteit.

Nem lenne célszerű olyan területekre átsétálnunk, amelyek nem a mi kompetenciakörünkbe tartoznak. Az más kérdés, hogy oktatási célokból igyekeznünk alapos elemzésekkel végezni tudományágunk témakörében.

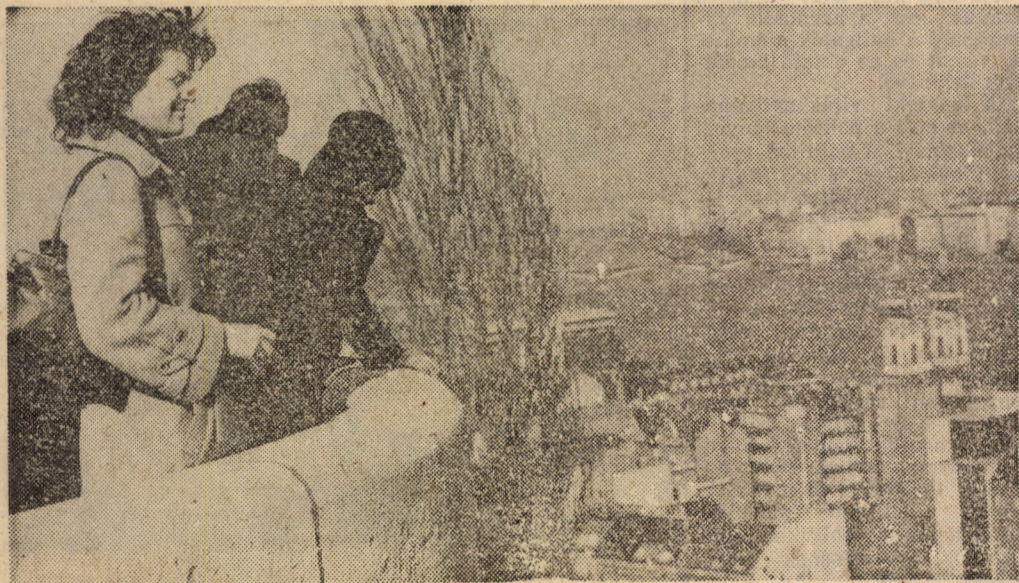
mg

Orosz fordítási verseny

Az orosz nyelvi tanszék és a Magyar–Szovjet Baráti Társaság idén megrendezi immár hagyományos fordítói versenyét. A szépirodalmi kategóriában egy kb. két és fél oldalas rövid elbeszélést kell a pályázóknak lefordítani. A versenyt október tizedikén írták ki, a szöveget 11-étől lehet átvenni a tanszéken. A fordítások beadási határideje október 24.

A publicisztika kategóriában október 20-án, csütörtökön 14 órától, a Nyelvi Intézetben folyik majd a verseny. A jelentkezőknek gazdasági, szociológiai szöveget kell fordítaniuk, helyben, szótár segítségével, két óra alatt.

Mindkét kategória eredményhirdetését november 3-án, a már szintén hagyományos november hetedikéi tiszteletére rendezett emlékműsor keretében adják át. A verseny mindkét kategóriában jelíges. Az első három-három helyezett pénzjutalomban részesül, a további helyezettek könyvjutalmat kapnak.



... beszökött az ősz

Fotó: Balázs Gusztáv

Háromszor kettős helyszín

(egyenlő 6 helyszínnel)

Mostanában újfajta társasjáték hódította meg az egyetemet, mely népszerűségében és mozgásigényében megközelelt az aerobicot. A játék leírása a következő:

Neve: Keresd a termet!

Résztevők: az MKKE hallgatói, oktatói és az északi szárny egerel.

Helyszín: az egyetem és szűkebb..., de nem is, inkább tágabb..., sőt még tágabb környezete.

Játékszabály: (a Magyar Játékrendi Gyűjteményben hosszúság és bonyolult szöveg szerepel, amit azonban la-punk korlátozott terjedelme miatt nem tudunk teljes egészében átvenni, és így csak ki vonatosan közöljük.) Végy egy órarendet és próbálj meg az alapján eltölteni egy napot!

A könnyebb érthetőség érdekében bemutatunk egy mintajátékot, melynek alapja a III. éves iparos órarend, és az első hétfőn történt:

Régen 8 órakor az egész III. évfolyam megjelent népgazd. terv. előadásban a IV. előadásban-ben-nél-nél..., merthogy legfeljebb a fele társaság fért be. Úgy látszik azonban, hogy az órarend összeállításának nagyobb volt a tapasztalatuk, mert az óra közepe táján már üres helyek sorakoztak a hátsó részeken.

Utána kollektíve átmaszíroztak a jogra, és három irányból kerítve be az épületet. rövid idő alatt be is vették. Csak akkor derült ki, hogy a labirintus eredeti ehhez képest kismiska, a fejtelenséget pedig még egy antiik torzó is megiri-

gylhetné. Akármerre nézett az ember, mindenfelől örült közzgázósok törtettek felé, és vagy a 6-os, vagy a 7-es, vagy a 8-as előadót keresték. Végül azért valami isteni csoda folytán sikerült erőiket egyesíteni a 8-as teremben. ahová idővel az előadó is szerencsésen megérkezett.

A nap hátra levő részét fakultatív csoportprogramok töltötték ki, amikor is pl. meg kellett találni a Zsil utcában a 313-as termet, ami inkognitóban felvette a 364-es nevet vagy a 298-ast, ami szintén vagy 32-vel megfiatalodott (és így lett belőle 266-os).

Akinek ezek alapján megfetszett a játék, nem kell mást tennie, mint egyetemünk hű tanárának maradni még néhány óráig, és garancia nélkül marad ki belőle.

Jó szórakozást, jó játékot mindenkinek!

Sz. A.

Bővült-e a táborunk?

(Folytatás az 1. oldalról.)

takar, hogy miért olyan fontos már mindezekért is nekünk egy valódi „egyetemi reform” s hogy az szerintünk milyen legyen. S befejezésül szenvedéllyel esetelte „felelősségünk” mindezen felvállalás, s elkezdett ügyekért, hogy az egyetem — végül, talán egyetem és sajátunk legyen.

★

Az öt „előadás” nyolcvan perce után még a taps is fölcsattant, majd a tábor különféle típusú szekciókban folytatta munkáját, rövid futballszünettel, s ebéddel megszakítva. Először az oktatási reform, a közművelődés, a szociális, valamint a szervezeti ügyek részletesebb megvitatására alakultak csoportok, majd később a résztvevők szakonként jöttek össze felkészülni közös feladataikra. Az elsősők részben külön tanakodtak az instruktorok részvételével. Újításnak számít, hogy a tábor munkájában részt vettek néhány gazdasági főiskola képviselői.

Vasárnap az éves táborban szokásos találkozó zajlott le az egyetem vezetőivel.

Csizmadia Ernő rektor azzal kezdte bevezetőjét, hogy a tábor előtt lezajlottak a jövő év feladatait kijelölő vezető testületi ülések, így a Közgazdaságban minden információ megjelent már.

Az oktatásról szólva a színvonal megtartása, emelése mellett — ami a rossz körülmények ellenére is feladat — a minisztériumi felsőoktatáskorszerűsítési irányelvek megvitatásának fontosságát hangsúlyozta. A nyelvi képzés módosítását említette példaként a minden kőgazda számára szükséges ismereteket hordozó tananyagok felülvizsgálatában. Ebben a kérdéskörben említette még a hallgatók nagyobb önállóságát biztosító, készségfejlesztő oktatási mechanizmus kidolgozásának szükségességét. A vizsgarendszer jobb formájának megtalálásában — mondotta — lépésnek tekinthető a jegymegajánlás rendszerének átgondolása.

A nevelőmunka problémakörébe sorolhatók azok a rektor által említett gondatlanságok, hogy a Ráday utcai kollégiumban két év után újra kellett meszelni a falat, mert összepiszkolták, a nem rendeltetésszerű használat miatt, az öreg épületben a W. C.-k

bizonyultak használhatatlannak. Az első hónap alatt 18 ezer forint értékű evőeszköz tűnt el a menzáról.

Dobrovits Iván rektorhelyettes először az elsősök kedvéért röviden összefoglalta a rekonstrukció előzményeit, eddigi eseményeit. Részletesen ismertette az egyetemen kialakuló számítógépes lehetőségeket, a terminálok számát, az ágazatok központi számítógépeivel való kapcsolatokat. Amennyiben sikerül a megfelelő pénzügyi kereteket, a lengyel munkaerőt, több magyar vállalat részvételét, érdekeltiségét biztosítani, 1985-ben az egyetem kétharmadának átadásával túl leszünk a rekonstrukció 75 százalékán.

A kollégiumi helyzettel kapcsolatban elmondta, hogy 960 helyre 1008-an költöztek be. Elmarasztalta az érdektelen hallgatók érdektelen diákbi-zottságait, akik nem járulnak hozzá a kollégiumi élet kialakításához. A házirendekről elmondta, hogy azokat be kell tartani, itt nincs demokrácia, a közegészségügyi előírások kötelezőek mindenkire.

Szólott még Dobrovits Iván a kollégiumokban bevezetendő seniori rendszer, és egy létesítendő tornapálya teréről.

Selmeci Lajos egyetemi párttitkár a párt elvárásait ismertette: vegyen részt a KISZ-szervezet az oktatási reform előkészítésében, de a napi oktatási rend megtartásában is. Eljen az új alapszervezeti struktúra adta lehetőségekkel, töltsen meg tartalommal a kereteket.

Az apróságok között a kollégiumokról alakult ki vita. A diákok elmondták, hogy a törökbalinti kollégium léte továbbra sem megoldás és a jobbik közé tartozó Kinizsi-ben csak 4 jégszékény, 2 centrifuga, 1 tv jut négyszáz emberre, két héten egyszer volt meleg víz két és fél órán át.

Komlósi Jenő gazdasági igazgató reagált a problémákra. Elmondta, hogy bizonyos eszközökre másfél évig vásárlási tilalom volt érvényben, a hűtőgépek alkatrészei hiányában nem javíthatók. Meleg víz pénzügyi okokból ezután sem lesz állandóan. Kérte a diákokat, hogy takarékoskodjanak az energiával és így a pénzzel, például azzal, hogy lekapcsolják maguk után a

villanyt az előadóknak, és hogy írják össze részletesen gondoljaikat.

Gödör Zsuzsa felvetette, hogy nem kellene-e csökkenteni az arányosan egységes kollégiumi díjat addig, amíg a szolgáltatások színvonala alacsony.

★

Az ipari kar fórumán Csáki Csaba az idei év feladatai közt említette, hogy az ipar szak tavalayi felülvizsgálata után idén a közlekedési szak következik. Az eddigiekhez hasonlóan a diákok részvételére számítanak.

Kovács Sándor kari párttitkár többek között annak a véleményének adott hangot, hogy a kollégiumokban egymás hegyén-hátán élő diákok konszenzusa nélkül nem sikerülhet a szabályoknak érvényt szerezni, illetve a szabályok szabályozása sem. Elmondta, hogy a karon végrehajtott apró változtatások nem küzdelem nélkül valók, s hogy a diákoknak az oktatókkal szembeni elvárásaikkor kénytelenek lesznek számolni ennek a rétegnek a sajátos helyzetével. Az oktatók életszínvonala a következő években is csökkenni fog. Kutatni, tudományos munkát végezni, pénzt keresni, fennmaradni: mindezt egyszerre nehezebb lesz összehozni. Nehéz úgy ösztönözni, hogy a fogyasztási lehetőségek nem növekednek. Meddig bírja még a KISZ-aktív, hogy eljátsza az egész KISZ szerepét? — kérdezte végül.

A kar apró problémái közt szó volt arról, hogy a félév rövidségére való tekintettel a tanulmányi fegyelem erősítése nevében a külföldre való utazási kérelmeket legfeljebb akkor írja alá a dékán, ha az hétvégére szól.

★

A kereskedelmi kar fórumán Kollarik Amália dékán a közvetlenül előttünk álló feladatok tisztességes megvalósításában való együttműködésre kért. Sok éve ígéretjük az oktatók hallgatói véleményezését és mégis képtelenek vagyunk elkezdni. Még aktívabban vegyünk részt a tantervek, a tananyagok felülvizsgálatában. Javasoljunk konkrétan is tanrendi és egyéb változtatásokat. Kéri, hogy ismételtén sürgezzük a parla-

menteken régi, közös javaslatainkat, így például a nem kielégítő nyári szakmai gyakorlat folyamatos munkára való átválthatóságát. Ehhez például nem kell minisztertanács reformhatározat, sem bevégzett rekonstrukció, mégsem járulnak hozzá az illetékesek.

A diák résztvevők konkrét problémákra kerestek választ, a tárgyszerű párbeszéd röviden véget ért.

★

Az általános kar fórumán a könyvtel oktatása körül alakult ki a legnagyobb zaj. Miért kell kollokvium a népgazd. terv szakon? Miért csak a szakvezető tanszékek beszéltek meg ennek bevezetését, a diákokkal miért nem? A tananyag külső szakember véleménye szerint nem a gyakorlat realitását tükrözi — jegyezte meg az egyik diák résztvevő.

Felvetették a diákok, hogy felesleges a fakultatív tárgyak kérvényezése. Csak a jó tanulók tanulhatnak fakultatív tárgyat? Felesleges az a felvétel is, miszerint a KISZ támogatása szükséges ehhez a manőverhez.

Számtalan egyéb apró probléma merül még fel, amelyek közül többre vissza kell térnie a félév során a dékánnak és a hallgatók képviselőinek.

★

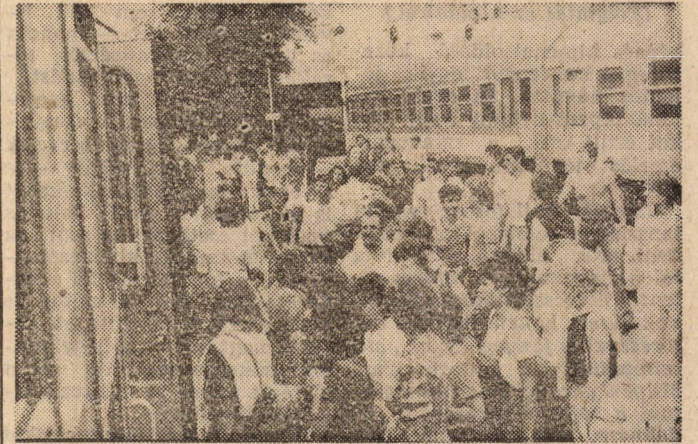
Senki sem remélte, hogy a (fűtetlen) altábor 168 fekvőhelye — sok éve nem gyült össze ekkora nép — nem lesz elég. Volt, hol a hatágyas szobában kilencen tértek rövid nyugovóra hajnal felé, s bizony a szervezők egy része éjjelre a stúdió kővén „pihent”.

Diákemlékezet óta nem gyült össze ekkora tábor. Ez jelenti-e azt, hogy táborunk bővült, erősödött? Jelenti-e azt, hogy tapasztalatainkat, ötleteinket kicserélve és össze is gyűjtve, mostani fagyos őszi hétvégénk után meggedződve térünk haza? Azt is jelenti-e, hogy a zsúfolt szobákban összebújva, összelepedtünk? Ki tudja ezt?

Lehet, hogy erre lenne szükség. Csak együtt és csak felverteve lehetünk képesek arra, hogy tovább dolgozzunk, küzdjünk az emberibb, az egyetemesebb egyetemért.

K. S. — B. K. T.

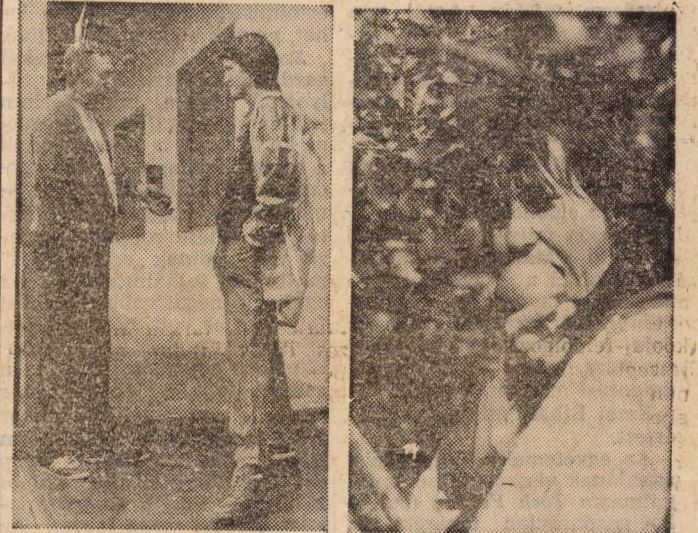
AZ ELSŐ TALÁLKOZÁS a Gólya-táborban



Ajjaj fekete vonat...



A fiúk a bányában dolgoznak?



A táborvezető Mária Antal taktikai megbeszélést tart Frenyo Andrea instruktórral

Szedi, veszi, eszi Azért marad is. A fán is és a szütyőben is

Változások előtt a tud. szoc. oktatás

A „történetiség” megőrzése mellett, az elméleti megközelítés erősítése

A munkagazdaságtan tan-szék után 35 éves egyetemünk egy másik kutatóbázisára, a tudományos szocializmus tan-székre látogatunk el, tudományos és oktatási munkájukról érdeklődni.

Először talán a tárgy történetéről kellene néhány szót ejteni, abban a vetületben, hogy — mint közismert — kezdeteikor a napi politika igényeit kielégítő, agitációs-propagandisztikus tantárgy volt. Hogyan, mennyire nőtt ki ez alól a funkció alól a tud. szoc.?

Mielőtt konkrét történetére térnénk, néhány általános megjegyzést szeretnék tenni — kezdte a válaszadást Poller Imre tanszékvezető, aki Jakab Miklós és Halász Sándor, a tanszék munkatársai társaságában válaszolt kérdéseinkre. — Ez egy központilag irányított tantárgy, így szemben más tanszékkel, ahol többé-kevésbé saját elképzeléseik szerint tanítanak, itt az oktatási programot központi szerv határozza meg. Mi mindig törekedtünk — amennyire lehetett — arra, hogy a saját törekvésünket is érvényesítsük a tananyagban, az oktatásban.

Meg kell jegyezni előjában azt is, hogy a tudományos szocializmus még ma sem elismert tudomány, legalábbis az Akadémia részéről.

Hogyan tudják mérni a teljesítményüket?

Bár négy-öt doktorálás volt az elmúlt években,

nemzetközi és hazai fórumokon is szerepeltek a tanszék munkatársai és nem keveset publikáltak is, alapvetően az oktatás színvonalával és hatékonyságával mérjük meg magunkat. Erről egyébként nemrég a marxizmus-leninizmus főosztály szervezte felmérés kedvező képet nyújtott. Véleményem szerint — tette hozzá Poller Imre — a tudomány szó napjainkra némileg devalválódott; nem egészen komoly dolgok jelenhetnek meg publikációkban, sőt tudományos fokozat is szerezhető velük! Valószínűleg ezen a tanszéken is vannak olyan okosak és szorgalmasak a kollégák, mint más tanszéken, de például azt is látni kell, hogy a tud. szoc. tárgyánál fogva kutatási eredményeink nem függetleníthetők a változókéony, dinamikus, politikai mozgásoktól.

De visszatérve a tárgy történetére, 1956 előtt SZKP-történetet, Sztálin rövid párt-történeti írását tanítottuk. 1956 után az egyszerű tagadás ezt a szférát is elérte, nehezebb volt viszont eldönteni, mit oktassunk ezentúl. A politikának munkásmozgalmatörténeti tárgyalása dominált, de megjelentek az elméleti igények is. Nagy viták voltak: kronológiai vagy logikai legyen a tárgyalásmód, amikor a 60-as évek közepén megjelent a tanszék önálló jegyzete. Ez a nemzetközi munkásmozgalom talaján el-

méleti megközelítésre törekedett.

A kiscsoportos oktatás bevezetése, a személyes viták és eszmecsere lehetőségeinek kibontakoztatása nem egyszerűen módszertani változás volt, szemléleti nyitást tett lehetővé.

A mai helyzetre térve: a tanszékeken egységesek a tananyagok, de tapasztalataim szerint az oktatás jelentős eltéréseket mutat, más-más megközelítések és hangsúlyok jellemzik. Ez bizonyos értelemben valószínűleg ezen a tanszéken belül is igaz. Az arnyalatok nagy jelentősége miatt felvetődik a kérdés: mennyire igaz?

Nincs nagy különbség az oktatók között, úgy gondoljuk, ha egy munkatársnak bizalmat szavazunk, az komplex módon érvényes. A tanszék vezetésének bizonyos differenciáltsággal minden tanszékben dolgozó kolléga szemlélete alapján megfelel.

Az egység információserét és vitát is jelent, ez a világ legtermészetesebb dolga. Sosem törekedtünk a tanszék a mindenkit szűrkésébe olvasztó egységre; s meggyőződése helyett senkinek sem kell mást mondania a katedrán.

A tanszék tananyagának korszerűsítésére és oktatásának reformjára készül. Mi ennek a lényege, mikor vezeték be?

Elgondolásunk szerint 1984-ben már az új oktatási rendben kezdjük a tanévet.

Felállítottunk egy kollektív munkahipotézist, tematikai vázlatot; s ez utóbbit az év folyamán témaként fogjuk megvitatni.

A változtatás alapelvei a következők: az oktatás politikaelméleti jellegének további következetes erősítése; elsősorban korunk és a szocializmus fejlődésének politikaelméleti vizsgálata, magyarázata; az oktatás egészében és minden fázisában nyilvánuljon meg, hogy ez Magyarország történi; oktatásunk változatosságának, rugalmasságának és alternatív jellegének növelése.

Az első két félév alapozó kurzus lesz, a harmadik választható a hallgatók számára, a témát és az oktató személyét tekintve.

A tanszéki viták nyilvánosak, az első a politika lényegi jellemzőivel, a politikai rendszer fogalmával, a politika tudományos vizsgálatának lehetőségével és dilemmáival foglalkozik. De vitásra kerül még számos más téma is. Ezek közül kiragadva néhányat: a nemzetfejlődés elméleti, politikai kérdései; megtorpanások és reformkísérletek a szocialista társadalom építésében; válság és megújulás; a szocialista fejlődés új szakaszának politikai követelményei; társadalmunk politikai tagoltsága és irányításának politikai modellje, funkcionálása; politikai rendszerünk fejlesztésének szükségessége stb.

K. S.

Lógnak vagy pihennek?

Marx-centenárium ülésszakra készül az egyetem

(Folytatás az 1. oldalról.)

Oktober 26. 14 órai kezdettel: Erdős Péter akadémikus (MTA Közgazdaságtudományi I.): A használati érték márxai problémái. **Mátyás Antal** a tudományok doktora, tanszékvezető egyetemi tanár (MKKE): A polgári közgazdaságtan jelenlegi válsága és Marx tanításai. **Madarász Aladár** tudományos munkatárs (MTA Közgazdaságtudományi I.): Marx és Smith: Rendszeralkotás és eszmétörténet a politikai gazdaságtanban. **Horváth József** adjunktus, (MKKE): Egyes márxai kategóriák oktatásának problémája. **Farkas Péter** tudományos munkatárs (MTA Világ gazdasági K. I.): A gazdasági törvények nemzetközi érvényesülése. **Kiss Balázs** aspiráns (MKKE): Gondolatok a márxai világ gazdaság modelljéről. **Bock Gyula** adjunktus (MKKE): A társadalmi modernizáció néhány kérdése. **Losoncz Miklós** tudományos munkatárs (MTA Világ gazdasági K. I.): A nyugat-európai kis országok és a világgazdasági korszakváltás.

Oktober 27-én, 9 órai kezdettel: **Forgács Tibor** a tudományok doktora, egyetemi tanár (MKKE): Marx és a marxisták a kereskedelemről. **Falusné dr. Szikra Katalin** akadémikus, egyetemi tanár (MKKE): Kistulajdon helye a szocialista gazdaságban. **Vámosi Sándor** kandidátus, docens (MKKE): Feltételezhető-e Marx az áruterhelés megszüntetését a szocializmusban. **Nyári Mária** kandidátus, adjunktus (MKKE): A koncentráció és centralizáció szerepe a vállalati szervezeti formák alakulásában. **D. N. Laptjev** az ufai egyetem docense, (MKKE ösztöndíjasa): Öszönözés önálló gazdasági elszámolás a szovjet gazdaságban. **Kopányi Mihály** adjunktus (MKKE): Termékek, bonyolultság, innovatív hatás, mint munkadimenziók néhány elvi és gyakorlati problémája (költség-feloldozás példája). **Reszegi László** tudományos munkatárs (MKKE): Járulékjellelű jövedelmek keletkezésének és realizálásának problémái a költséghatározásban. **Láng János** adjunktus (MKKE): Gazdálkodás, használati érték, költség és a marxizmus klasszikusainál és az interpretációkban. A szekciósülés helye MKKE tanácsterem, Dimitrov tér 8. II. 206.

GAZDASÁGPOLITIKAI SZEKCIÓ. Szekcióelnök **Hoch Róbert** a tudományok doktora, az MTA Közgazdaságtudományi I. igazgatóhelyettese. Szekciótitkár **Temesi József** adjunktus (MKKE).

Oktober 26. 14 órai kezdettel: **Román Zoltán** a tudomá-

nyok doktora (MTA Ipargazdasági kutatócsoport igazgatója): Tulajdon és irányítás. **Erdős Tibor**, a tudományok doktora, tudományos tanácsadó (MTA Közgazdaságtudományi I.): A vásárlóerő-szabályozás kül gazdasági összefüggései. **Timár János** kandidátus, tanszékvezető egyetemi tanár (MKKE): Munkaerő, teljesítmény, ösztönzés. **Soós Károly Attila** tudományos munkatárs (MTA Közgazdaságtudományi I.): Béralku és sérelmi politika-adalékok a gazdasági reform 1969. évi első megtorpanásának magyarázatához. **Chikán Attila** kandidátus, docens (MKKE) — **Máriás Antal** kandidátus, tanszékvezető egyetemi tanár: Vállalati helyzetek és kibontakozási lehetőségek. **Kovács Sándor** docens (MKKE): Centralizáció és a vállalati függés. **Botos Balázs** tudományos főmunkatárs (MTA Ipargazdasági kutatócsoport): Reform és a realitás: egy iparirányítási modell vázlatja. **Vági Ferenc** a tudományok doktora, tanszékvezető egyetemi tanár (MKKE): Gazdasági szervezet és vállalati növekedés a mezőgazdaságban. **Papp Ilona** adjunktus (MKKE): Természeti erőforrásaink szerepe a gazdasági pályá választásában.

Oktober 27-én, 9 órai kezdettel: **Kornai János** akadémikus, tudományos tanácsadó (MTA Közgazdaságtudományi I.) — **Matits Agnes** adjunktus (MKKE): Az állami vállalatok jövedelmének redistribúciója. **Bauer Tamás** tudományos munkatárs (MTA Közgazdaságtudományi I.): A reform-piac-államgazdaság. **Temesi József** adjunktus (MKKE): Néhány gondolat a vállalati mérlegadókat elemzése kapcsán. **Selmeci Lajos** kandidátus, tanszékvezető docens (MKKE): A kereskedelmi hálózat regionális fejlesztése, mint a fogyasztás technikai feltétele. **Gulyás Gyula** tudományos munkatárs (MKKE): Marx és a társadalmi tervezés. **Török Sándor** adjunktus (MKKE): Licencvásárlások és hasznosítások tapasztalatai. **Kerekes Sándor** adjunktus (MKKE): Az árutani kutatás közgazdasági haszna. A szekciósülés helye: MKKE „Földes Ferenc” Kollégium nagyterem Rádai u. 43-45.

A záróülésre 1983. október 26-án, délután 15 órai kezdettel, az MTA dísztermében kerül sor. Itt a szekcióelnökök beszámolója és **Bognár József** akadémikus, az MTA Világ gazdasági Kutatóintézete igazgatójának „Összefoglaló és záró” című előadása hangzik el. Az ülésszak szervezői sok szeretettel várnak mindenkit, de különösen egyetemünk hallgatóit a konferencia előadásaira és vitáira.

Aranydiplomás

kodnia, mivel fizetést csak akkor kaptak, ha volt elég tanuló. Erzsébet néni a szaktantárgyait (könyvvitelt, közgazdaságtant, jog, kereskedelmi levelezés, gyors- és gépirás), tanította. Mindezt színvonalosan kellett csinálni, mivel ez volt az egyik „módszere” a diáktoborzásnak. De mint mondja, ez volt a legkisebb probléma, mivel imádozták tanítani.

Időközben Újpesten egy városi iskolában megüresedett egy tanári állás. Egy ideig mindkét iskolában tanított, naponta, ide-oda villamosozva, majd **Újpesten végelesteittek**. Itt tanított egészen 1948-ig.

A felszabadulás után, az összes tantárgy reformja szükségessé vált, és szó szerint tanuló kellett tanítania. Ma már mindez elkövetett frázis, akkor azonban valóság. A polgári oktatás volt talán az egyik legproblematisabb. Kezdetben a meglévő irodalmakat és párt-brosúrákat használták fel a tanításhoz megfelelő könyv hiányában. 1948-ban a felletes hatóság kötelező továbbképzést szervezett — amelyn Erzsébet néni is részt vett —, szigorú, jó színvonalú előadók, előadás után azonnali konzultációval — ami az anyag számonkérésével jelentett egyet — majd a

Szakszervezeti agitációnk és propagandánk továbbfejlesztésének szemléleti alapjáról és feladatairól*

*A Pedagógusok Szakszervezete KV Titkárságának 1981. IX. 28-i és az 1982. III. 22-i határozata alapján Szakszervezeti Bizottságunk még a múlt év végén megvitátott és elfogadott egy előterjesztést erről, amit azután a Bizalmi Testület is — kívánatos vita nélkül — elfogadott.

I. RÉSZ

Közismert okok következtében különböző politikai intézmények, társadalmi szervezetek egyaránt szorgalmazzák az agitáció és a propaganda fejlesztését. Az okok között szerepel az is, hogy az élet szinte minden területén felmerülő új feladatok új módon történő megoldásának keresése közben, vagy régi, de még mindig megoldatlan kérdésekkel kapcsolatos agitációban és propagandában egyre gyakrabban tapasztalható, hogy elfeledkezünk, elfeledkeznek a tevékenység maradó szemléleti alapjáról vagy kisebb-nagyobb mértékben, nyíltan vagy burkoltan megkérdőjelezzük azt. Amikor agitációnk és propagandánk megőrzendő alapjáról beszélünk, természetesen nem arról van szó, hogy ezt az alapot nem kell fejleszteni, megújítani. Az alapok megújítása azonban csak az új feladatok új módon történő sikeres megoldásának tapasztalatai alapján lehetséges. Így van ez szakszervezeti agitációnk és propagandánk esetében is.

★

Abból indulunk tehát ki, hogy a szakszervezetnek ma is, a felsőoktatási intézményekben is, a „kommunizmus iskolájá”-nak kell lennie. Ez azt jelenti egyetemenkőn, hogy az állami vezetés partnerének kell lennie a kommunista közgazdasági értelmiség kiképzésére irányuló oktató-nevelő-, tudományos munka irányainak, anyagi, szervezeti, személyi feltételeinek kialakításában, az eredmények és fogyatékoságok feltárásában, tudatosításában. A KISZ-t pedig segítenie, támogatnia kell a kommunista emberkép, művelődési eszmény szellemében folyó kooperatív tanulást, önképzést, közösségi és magánélet kialakítására irányuló kezdeménye-

zéseiben. Ugyanakkor képviselnie, védenie és érvényesítenie kell tagságának valóságos közvetlen és hosszútávú, egyéni és közösségi érdekeit az állami vezetés bürokratikus lépéseivel, formalizmusával és az ifjúság vagy mások részéről támasztott és a kommunista közgazdászokképzéssel ellentétes követelésekkel szemben. Ilyen szellemben kell szakszervezetünknek tömörítenie, nevelnie, tanítania saját tagságát oktatásigazgatásra, gazdálkodásra, káderpolitikára stb., megküzdve saját bürokratikus hajlamaival. „A bürokratizmus elleni harc évtizedekig fog tartani.” (Lenin) A változó szellemben törekszik tehát mindinkább tartalmassá tenni és rendszeresen működtetni demokratikus fórumait. A tisztségviselőik és a tagság közös gondolkodásának és cselekvésének fejlesztésével kell kialakítanunk, illetve megőriznünk és magasabb szintre emelnünk a szakszervezeti tevékenység mozgalmi jellegét. A tájékozódás és a tájékoztatás egységűségének biztosításával el kell érni a megfelelő döntések előkészítésének és lefolyásának kellő nyilvánosságát és ezzel a végrehajtásban a tagság nagyobb részének cselekvő részvételét.

Mindaddig, amíg tevékenységünkben az anyagi érdekvédelem és képviselő, ennek is főleg bér- és jutalmazási összetevői dominálnak anélkül, hogy az állami vezetés respektált partnerei lennének oktatási, kutatási, nevelési ügyekben — még a felépülő szocializmus körülményei között is, egy értelmiségi szakszervezet is megmarad, ha részben és csökkenő mértékben is a trade unionizmus vonalán.

„A szakszervezeti tevékenység ma még elsősorban az élet- és munkakörülményeket közvetlenül érintő kérdésekre irányul...” (A Politikai Bizottság felsőoktatási határozatából). „...a dolgozóik ma elsősorban az érdekeiket érő és közvetlenül érintő döntésekben, a bér, a munkafeltételek alakításában, a stratégiai, gazdasági döntések meghozatalában való érdemi részvételük még csak távoli célként tűzhető ki.” (Héthy Lajos: Uzem demokratizáció és érdekeltség. Népszabadság, 1982. XII. 7.)

Szakmai újdonságok a könyvesboltokban

F. W. Taylor: Üzemvezetés; A tudományos vezetés alapjai
Th. W. Schultz: Beruházás és emberi tőkébe
I. Wallerstein: A modern világgazdasági rendszer kialakulása
Herner—Schagin: Új üzemi elvetési formák a kereskedelemben

Hegy—Törzök—Gulyás: A külkereskedelem technikája és szervezése
Laki: Vállalatok megszűnése és összevonása
Alkalmazkodás az új árviszonyokhoz
D. F. Hussey: A tőkés vállalati tervezés gyakorlata
Kopátsy: Hiánycikk: a vállalkozás

nak az iskolarendszerben. Az iskolareform időszakában is ezen a területen dolgozott tovább Erzsébet néni és a minisztériumban töltött évei közül ezek voltak a legszebbek, de a legnehézebbek is.

— A problémák meglátásában és helyes megítélésében nagy segítséget jelentett, hogy 1948 óta párttag vagyok. Pártmunkám hosszú évekig az volt, hogy mint szakszervezeti bizottsági tag a minisztériumi nöbizottság vezetője voltam. Nem panaszkodhatok, munkámat elismerték, több kitüntetéssel is kaptam. Az iskolarendszerben végzett munkámért több szakágazat kiváló dolgozója is lettem, nyugdíjazásomkor pedig a Munka Érdemrend ezüst fokozatát kaptam meg.

— Az elmondottakból úgy tűnik, szinte semmilyen magánélete nem volt. Hivatásos feltétlen vállalását nem színllette-e meg a családi élete?

— Két fiam van, nagyon sokszor volt, s van még ma is **lelkismeret-furdalásom** amiatt, hogy csak nagyon kevés időt tudtam velük tölteni. Nyugdíjba vonulásom óta a családomnak élek. Megpróbálom pótolni azt, amire nem jutott időm. Sokat olvasok, zenét hallgatok, sétálok. Úgy érzem ezekkel adósum maradt a sors.

— Mindezekhez jó egészséget kívánok, és köszönöm a beszélgetést.

(ez)

Mindaddig, amíg szakszervezeti mozgalomunk nem képes, nem törekszik a mainál sokkal jobban vezető testületeit egy hatékonyan kezdeményező, segítő, ellenőrző „árnyékkormányra” (nem ellenkormányra, ellenhatalomra) fejleszteni az egyetemi állami vezetést alá és mellé — az állami vezetésnek nem komoly tartaléka, csak a kommunizmus elemi iskolája vagy ez sem. Ebből a szempontból kell szemügyre vennünk és értékelnünk tisztségviselőink összetételét. Tény, hogy szakszervezetünk eddig érdemben, hozzáértéssel még nem járult hozzá az oktatási reform kialakításához és realizálásához. Rendszeresség, aktivitás, kitartás, céltudatosság, a felöltött kérdések köre szempontjából messze megelőzte a KISZ Oktatási Bizottsága.

Csak azok a szakszervezeti testületek képesek a közügyeket, az állami munkát hozzáértően végző tagságot nevelni, amelyek valóban értenek oktatásunk, tudományos kutatásunk állami vezetéséhez. Egy ilyen szakszervezet persze már a kommunizmus magas iskolája. Hozzáértés nélkül hiába vagyunk az államhatalom részesei, az egyetemi élet kormányzásában csak minimálisan, formálisan vehetünk részt. Sok idő és energia árán szüntethetjük meg munkánk tartalmi részének ezt a legnagyobb fogyatékoságát. Nagy erőfeszítésre van szükségünk, hogy a mindennapi szakszervezeti munka állandó elemévé váljon az oktatás- és tudománypolitika egyetemi konkrétizálása, a különböző reformkoncepciók szakmai, politikai, világnézeti értékeléséhez szükséges képességünk kifejlesztése. Csak akkor tudunk majd hatékony oktatáspolitikai agitációt és propagandát folytatni, ha nem térünk ki a kérdés elől ezen a téren, hogy miben áll a konzervatívizmus, az ál- és az igazi reformerség?

★

Szakszervezetünknek az oktatási reformmal kapcsolatos alapállását a forradalmi munkásmozgalom művelődési eszménye határozza meg. Ennek elsődleges tartalma, hogy a legszélesebb dolgozó tömegek elsajátítsák azt a szellemi kultúrát, magatartást, amely a retrográd tendenciák kritikáját is tartalmazza, a társadalmi fejlődést szolgálja. Mint minden szellemi kultúra, ez is szaktudást, világnézetet és ideológiát tartalmaz.

A munkásmozgalom művelődési eszménye mindig a haladó és reakciós kultúra megkülönböztetésén alapult, ezért elvetette a „tömegkultúra” és az „elitkultúra”, a „tömegoktatás” és az „elitképzés” koncepcióját és szemben állt az utóbbiaknak megfelelő gyakorlattal.

A haladó szellemi kultúra azonban lehet elemi, közép és felső fokozat, így az oktatása, elsajátítása is. Művelődési eszményünk nem zárja ki, hanem feltételezi a tehetségek képzésére fordított megkülönböztetett figyelmet. S mivel a kiművelt tehetség nem csupán egyéni erőfeszítés eredménye, hanem kollektív teljesítmény, ez a tény szociális felelősséget, kötelezettséget is támaszt azok iránt, akik az egyén művelődését lehetővé tették. Művelődési eszményünk „elitellenessége” tehát sohasem volt és ma sem azonos az anarchista-, szindikalista színezetű értelmiségellenességgel. Ezért az oktatási reformmal kapcsolatos alapállásunkat közelebbről, konkrétan meghatározó tényező „értelmiségképzésünk” múltja és jövője.

A kommunista értelmiség képzése az ipari munkásság és dolgozó parasztság olyan szellemi munkát végző csoportjának kialakítása, amely versenyképes a nagyműlt polgári értelmiséggel és végeredményben túlszárnyalja azt. Természetesen magában foglalja ez a folyamat a polgári értelmiség átfarmálására irányuló tevékenységet is párhuzamosan a közös megoldás révén, amelynek során először és eleinte az új értelmiség tanulói szakmát, színvona-

lat s ugyanakkor formálja ezt a réteget politikailag és világnézeti. Ez a folyamat hosszú ideig, az osztály nélküli társadalom kialakulásáig tart, mert — ha csökkenő mértékben is, és meg-megújuló formában — az új értelmiség egy része elpolgáriodik anyagilag, életvitelben, politikailag és szellemileg az új társadalom viszonylagos fejlettségére, a benne élő polgári tendenciák és a tőkés társadalom meglévő életképesége, az új munkás-paraszt értelmiségek több-kevesebb műveltségére és a régi értelmiség erős polgári kötöttsége, s ennek hatása miatt.

Agitációs és propaganda-munkánkban tudatosítani kell ennek a folyamatnak az eredményeit és a tennivalókat, mindenekelőtt a szocialista fejlődésünkhez vezető út és a szocializmusépítés nagy fordulópontjaiból (1945, 1948, 1956, 1962, 1968.) nyert tapasztalatok alapján. A magyar polgári és kispolgári értelmiség legjobbjainak útja, közeledése és megérkezése a marxizmus-leninizmushoz, a szocializmushoz, egy részük megtorpanása, más részük megígása vagy eltávolodása a szocializmus gazdaságilag-politikailag valószínű, néha ellenforradalommal terhes periódusaiban, az új, de még kifejtetlen értelmiség része hasonló változásának tanulságai még távolról sem szerepelnek súlyuknak, jelentőségüknek megfelelően az oktatáspolitikaéhoz kapcsolódó szakszervezeti nevelőmunkánkban. A demokratikus értelmű, humanista polgári és marxista értelmiség szakmai eredményei és politikai fejlődése osztály- és nemzeti szempontból a felszabadulástól eltelte közel negyven év alatt — olyan szellemi tőke és tőkeforrás, amit ma összehasonlíthatatlanul jobban kell kamatoztatnunk. Neokonzervatív és neoliberalis szellemi áramlatok erősödő hatása tapasztalható, az osztályszempontok mellőzése a nemzeti kérdések és az értelmiség szemléletében, stb.

A kommunizmusban nem lesz értelmiség, csak értelmesség — mondja egy nógrádi bányász. Az osztályok megszűnésének folyamata az értelmiség feloldódásának is a folyamata a szellemi és fizikai munkát felváltva végző emberek mind nagyobb tömegében. Ehhez az eredményhez azonban az új típusú, munkás-paraszt értelmiség kifejlesztésén keresztül vezet az út, melynek legjobb feltételeit a munkáshatalom teremtette és teremtheti meg. Az értelmiség kisebb-nagyobb csoportjainak politikai (osztály- és nemzeti) mozgása a szocialista kultúrforradalom eddigi története során arról győz meg minden tárgyilagos szemlélőt, hogy több nemzedékes munkás-paraszt értelmiségi családokra van szükség ahhoz, hogy a szocialista kultúrforradalom eredményeit konszolidálni és továbbfejleszteni lehessen. Ez azonban nem egy újfajta értelmiség „belenyészése”. A fentebb vázolt okok következtében, ezt az új értelmiséget újra és újra fel kell frissíteni az ipari munkásság és a termelőszövetkezeti parasztság erre alkalmas gyermekeivel. A négy és félmillió magyar szakszervezeteknek döntő szerepet kell játszania ennek az értelmiségi utánótlásnak a biztosításában. Ilven szakszervezeti túlsúly nélkül a SZET sem töltheti be teljesen vállalt szerepét. Mindezek mellett nem nélkülözhetjük agitációs- és propaganda munkánkban azokat a tapasztalatokat, amelyeket a SZET-mozgalom nyújt. Ezeket meg kell ismer-nünk és meg kell ismertetnünk, s leeffektíven meg kell találnunk, hogy mivel és hogyan segíthetjük eredményesen a dolgozó osztályok „szervezett értelmiségé”-nek kiképzését. Annak tudatában kell folytatnunk ilyen irányú tevékenységünket, hogy a közgazdászok a műszakiakkal együtt alkotják az új értelmiségnek is az alsóportját.

Mihály Albert

(Folytatás következik.)

Október 6-án az aradi vértanúkra emlékezünk

Király László:

A nyugalom érkezése XVIII

(Tábla)

AULICHLAJOSDAMJA
NICHJÁNOSKNEZICH
KÁROLYLACNERGYŐ
RGYLEININGEN—WES
TERBURGKÁROLYGRÓ
FNAGY—SÁNDORJÓZS
EF PÖLTENBERGERNO
TÖRÖKIGNÁCVÉCSÉY
KÁROLYGRÓF(BITÓF
A)DESSEWFFYARISZ
TIDKISSERNOLÁZÁR
VILMOSSCHWEIDELJ
ÓZSEF(GOLYÓKEGYE
LEMBÓL)ARAEZERN
YOLCSÁZNEGYVEN
KILENCOKTÓBERHAT

Király László:

Integetők

a valahol maradók
a valahol mindig ottmaradók
csak ők érdemelnek a halhatatlanságot
a valahol mindig ottmaradók
fájdalomba béműlt szereteteink
szavakon túli jelentés
minden mozdulatuk
a sohatóbbé, a bármikor
az újra, az örökre —
minden az ő búcsúzó mozdulatuk
feltétel nélkül szeretők
mindent hangtalan viselőik
örök háttér, menedék
mindhalálig kapu előtt állók.
háruk melegség bunkere
kikhez a búntudat visszakerget —
utacanyarok mögött eltűnő életük
ó, mindég csak hazá- s visszavárók
titkos vallása
olthatatlan hite
kényszerű türelmesek kasztja
mely a kört imádjá
az örök visszatérést
a valahol maradók
mért fájnak ennyire a valahol ottmaradók
hisz minden szomorú boldogság
az övék

„Esztorgálni, esztorgálni, muszáj nekem esztorgálni?”

Interjú Waborn Andrással

— Hallottad? Feloszlik a Bizottság!

— Ugyan már, hisz most jelent meg a lemezük.

— Hát ez az! Befutottak, de nem tudnak újítani, sok együttessel előfordult már. Majd meglátod, jönnek a belső viszályok, a dobosok már el is ment. És koncertjük sem volt már hónapok óta. Mit gondolsz, vajon miért?

Tényleg, vajon miért? A leggyorsabbnak látszik, ha megkezdjük Waborn András, az együttes vezetőjét — ő csak tudja. Hát akkor, „kalandra fel”!

— Mondd, András, mikor lesz ismét koncertetek? Vagy tényleg feloszlik a Bizottság?

— Nem, egyelőre nem oszunk fel, ez az időnként lábra- kapó hír ezúttal nem bizonyult igaznak. Tény, hogy mostanában nem volt koncertünk, és valószínűleg csak a jövő év elején lépünk fel ismét, mivel új műsorunk elkészítéséhez időre van szükségünk. Azonkívül a Balázs Béla Stúdióban filmet forgatunk a Bizottság együtteséről Jégkrémbalett cím-

mel, és az is sok energiát költ. Hogy mikorra készül el a film, ez fogas kérdés, mivel mikor a stúdió felajánlotta nekünk ezt a lehetőséget, nem számoltunk azokkal a technikai nehézségekkel, amit egy, a nem az ő profiljukba vágó nagyszabású játékfilm elkészítése jelent. A forgatókönyvet fe Lugossy Lacával együtt írtam. A filmet én rendezem, a szereplők pedig az együttes tagjai és baráti köre.

— Úgy tudom, nem ez az első film, ami a Bizottságról szól.

— Igen. Két évvel ezelőtt egy svéd barátunk videofelvételt készített rólunk, de azt magával is vitte.

— Törökbalinton felépült egy új stúdió, amit a lemezgyár vállalkozói formában üzemeltet. Ez megkönnyíti-e majd a hivatalosan nem befutótnak elkönyvelt együttesek lemezkiadását?

— Én úgy gondolom, hogy nem, mivel a stúdiófelvételek igen drágák, ezek az együttesek ezt nem tudják megfizetni, azonkívül a lemezek kiadását továbbra is ugyanazok engedé-

lyezik, illetve nem engedélyezik, mint régen. Magánművelet pedig lemezt nem forgalmazhatnak.

— Nyár elején megjelent a lemezetek, ez lehetővé tette, hogy szélesebb körben ismertté válják a zenétek. A rádió könnyűzenei műsoraiban, az ifjúsági slágerlistán azonban még egyszer sem játszották a számaikat. Mi vajon ennek az oka?

— Semmiképpen sem a zenénk iránti érdektelenség, hisz a lemezünk sikerelemnek számít. A nagy érdeklődésre számot tartó lemezekből általában 30-40 ezer darabot dobnak először piacra, nálunk megkockáztatták a kilenczetet, és igencsak meglepődtek, mikor újra kellett nyomtatni. Ez a kedvező fogadtatás jelentősen megkönnyíti új dupla albumunk kiadását, melynek felvételeit novemberben kezdjük el. Az egyik lemezen a még meg-

nem jelent régi számainkat mutatjuk be, a másikon pedig az addigra elkészült újakat, illetve a filmünk zenéjét. Az album megjelenését februárra tervezzük, reméljük, hogy ezzel már nem lesz olyan sok szövegű, huzavona, nehézség.

— Milyen a kapcsolatotok a többi „új hullámos” zenekarral, illetve a „régiekkel”?

— Nem értek egyet az „új hullámos” elnevezéssel, hiszen ezek a zenekarok nagyon különböző stílusokat képviselnek, és csak a zenénket nem ismerők próbálnak a közös névvel beskatulyázni minket.

Különböző baráti kapcsolatot tartunk fenn, illetve megpróbáljuk segíteni egymást, hisz sok együttessel még felszerelése sincs.

Ami a „régieket” illeti, hozzájuk nincs sok közünk. Érdekes, hogy közülük néhányan ugyanazokat vágják a fejükhöz, amit tíz évvel ezelőtt ők hallgathattak. A zenénk nem zene, a szövegeink érthetetlenek, szóval az egész felháborító és öcsmány. Hogy ennek a közönségféltes és féltékenység lenne az oka? Talán. Bár a mi közönségünk soha, vagy már nagyon rég nem tartozott az ő rajongótáborukba.

— Kik a ti közönségeitek, és vajon a koncertjeiteken miért nincs se taps, se örjongsz?

Ugyanis én úgy vettem észre, hogy a tetszésnyilvánításokra ironikus megjegyzésekkel reagáltak.

— A Beatrice felbomlásával egy időben kezdtünk rendszeresen fellépni, és az ő rajongóik egy részét automatikusan örököltük. Az első koncertek közönsége a tizenéves csövesektől az ötvenéves egyetemi tanárig terjedt. Ma már inkább a középkorúak és egyetemi hallgatók jönnek el megnézni

minket. Hogy a tapsolásra, tetszésnyilvánításra mi szoktatuk volna le reagálásunkkal a fiatalokat? Meglehet, bár ez nem volt tudatos. Gondoltuk, ha nem tapsolnak, talán nem tetszett, de a következő koncerten megint telt ház volt. Az, hogy örjengenek-e a koncerten, nagyrészt függ a hangulattól, meg hogy lehet-e sört kapni a közelben, és persze sok függ a „hozzáállástól” is. Az, hogy eleve úgy jönnek-e el, hogy most jól kiörjengik magukat, vagy pedig azért, hogy meghallgassanak minket.

— A lemezen mindegyikőtök foglalkozása szerepel. Te ezek szerint szemléltető művész vagy. Ez mit jelent?

— A személyi igazolványom szerint szabadfoglalkozású vagyok. A grafikám eladásából élek. Az elnevezés pedig onnan, hogy szex- és egyéb témájú „szemléltető ábrákat” rajzolok.

— Általában kik veszik a képeiteket, hisz a fiataloknak, akik igazán értik, értékelik ezt a stílust, nemigen van 3-6 ezer forintjuk egy-egy kép megvásárlására?

— Rajzainkat értelmiségiek, főként orvosok szokták megvásárolni. Van, aki szobrászból, van, aki azért, mert jó befektetésnek tartja — és van olyan is, akinek tetszik.

— Említetted, hogy képeid fő témája a szex, és dalszövegeid is egytől egyig a szerelemről szólnak.

— Ez nem véletlen, mivel szerintem az emberek legfontosabb mozgatórugója, az élet legfőbb befolyásolója a szex, illetve a szerelem. Ezért is én vagyok az együttes szexuális felelőse.

— Némi csodálkozással figyeltük tavasszal a Bizottságban végbement személycseréket. Allitól Mari, a dobosok Zalatnai Ciniéhez pártolt, ellenben Victor Máté az együttes tagjai közé verekedte meg magát. Nem érzel náluk valami stílusterést?

— Mari egyértelműen anyagi okok miatt hagyott itt minket, amit meg is értünk, hisz nincs semmilyen szakképzétsége, takarításból tartja fenn magát, és mint Bizottság-tag sem gazdagodna meg egyhá-

nyal. Hogy Victor Máté „meg akarja lovagolni” az új hullámot, erről szó sincs. Végül is nem lett az együttes tagja, de én nem éreztem volna őt idegen testnek „más”-sága ellenére sem, mivel mi úgy próbáltuk létrehozni együttesünket, hogy lehetőleg minél különbözőbb zenei elképzelésű, illetve személyiségű emberekből álljon, hogy aztán együtt próbáljunk meg valami újat, érdekeset, értékeset alkotni.

Nizsalovszky Éva

Pályázat

A Magyar Rádió pályázatot hirdet ifjúsági munkastúdióba, leendő újságírók, riporterek előzetes szakmai felkészítésére.

Jelentkezhetnek: azok a III., IV., V. éves egyetemi hallgatók, vagy már egyetemi vezetéssel rendelkező fiatalok, akik indíttatást és tehetséget éreznek a rádiós újságíráshoz. Várjuk azok jelentkezését is, akik a Magyar Rádió körzeti stúdiói, tehát Pécs, Győr, Szolnok, Miskolc és Nyíregyháza vagy az említett városok vonzáskörzetéből kerültek az egyetemre. A pályázatoknak széles körű politikai tájékozottsággal, jó írás- és beszéd-készséggel, megfelelő hanganyag-gal és legalább egy idegen nyelv közép fokú ismeretével kell rendelkezniük.

A jelentkezés határideje: 1983. november 15. Kérjük, hogy eddig

az időpontig a pályázók egy önéletrajzot és egy darab, legfeljebb kétfeltes, erre a célra készített publicisztikai írást küldjenek be bármilyen témakörben és műfajban (cikkek, kommentár, glossza). Címük: Magyar Rádió személyzeti és oktatási osztály, 1800. Budapest, Bródy S. u. 5-7.

Az ifjúsági munkastúdió 1983. februárjában indul. A foglalkozások heti egy alkalommal, a késő délutáni órákban lesznek. Az ifjúsági munkastúdiót legelőször nyolc hónapos elvégzésük külsős, majd belsős munkatársaként dolgozhatnak a Magyar Rádióban. A körzeti stúdiók vonzáskörzetéhez tartozó egyetemi hallgatók tanulmányuk befejezése után a stúdiókban kaphatnak külsős, majd belsős megbízást.

Személyzeti és oktatási osztály

KOMOLY ZENE PÁRIZSBAN

Délután telefonon figyelemztették a rendőrséget: a Saint Chapelle ellen bombamerénylet készül. A kapuit restaurálás miatt mintegy két évig zárva tartó XIII. században épült kápolnát egy kiküldött szakemberekből álló csoport tüzetesen átvizsgálta, majd miután nem találtak semmit, engedélyt adtak az esti koncert megtartására.

Annak, hogy hat órára tömve volt a páratlan szépségű gótikus hajó, egyik oka az volt, hogy a nagyközönség részére napközben csak az attempom van nyitva, ahol mit sem látni a világhírű üvegablakokból. A másik ok a világszerte, de különösen Franciaországban ismert és kedvelt párizsi Ars Antiqua-együttes fellépése, mely az idei párizsi nyár kulturális életének egyik legjelentősebb színfoltja lett.

A lemenő nap sugárai még utoljára megcsillantak a bejárat feletti rózsablonok, mikor viharos tápsal között a fekete bársony öltönybe öltözött három zenész a szentély előtt épített kis dobogóhoz vonult.

Hogy kik ők? Raymond Cousté, Michel Sanvoisin és Joseph Sage. A hirtelen támadt csendben felhangzottak sorban a keresztes hadjáratok névtelen szerzőinek személyeire kissé idegen, mégis lenyűgözően szép művei. Sage több mint három oktávot átfogó rendkívül dinamikus hangja, Cousté, az okleveles mérnök, később Spanyolországban tanult lantművész, és Sanvoisin, a középkori fúvós hangszerek egész garmadáját megszólaltató virtuozitása visszaidézhetetlen hangulatot teremtett már a harmadik műsorszám után. A lassan kék színbe boruló légies üvegablakok csak fokozták a hatást. A műsor második felét a XVI. és XVII. század francia zenéje tette ki Boisset, Ballard, Belleville és Couperin Sanvoisin által írt művei csendültek fel sorban. Figyelemre méltó volt a törekvés, hogy a kis létszámú zenekar minden tagja több hangszert szólaltatott meg, többek



között Sage harangjátékot, ezzel is új szint adva a programnak. Az érdekesebb, viszont nehezen érthető szövegeket francia és angol nyelven is elmondták, ha lényegileg a

dallamhoz tartozóknak ítélték. Ezek, olykor vaskos francia humorokkal, igen nagy sikert arattak a közönség körében. A harmadszori visszatap-olás után a művészek búcsút

400 oldalas órarend

A bölcsészkar hallgatói minden félév elején beiratkozáskor kézhöz kapják 400 oldalas órarendjüket, amelyen, első ránézésre nem is látszik, mennyi fontos és lényeges információt tartalmaz a hallgatóknak és a hallgatható órákról. A stencillezett tanrend négy részből áll.

Az első fejezet tartalmazza a dékán, a dékánhelyettes, a kari párttitkár, a kari szervezeti titkár, a KISZ-titkár, a dékánhivatal-vezető, és a hivatali előadók, az egyetemi orvos nevével, irodájának helyét, és fogadóórát, viszonylag egyértelművé téve így a problémák elintézésének módját, idejét. Ez a fejezet tartalmazza ezenkívül az általános tudnivalókat a tanulmányokkal, és a félévvel kapcsolatban: a mezőgazdasági munka helyét, idejét, a vizsgaidőszak kezdetét, az összes szakon kötelező tárgyakat. Mindent órára, évfolyamra, és

csoportha lebontva, részletezve helyszínt, időpont, oktató szerint.

A második részben szakok és évfolyamok szerinti bontásban találjuk a kötelező, a kötelezően, vagy szabadon választható tárgyakat. Szintén az előadó megnevezésével, számítva arra, hogy néha ez a döntő szempont a választásnál. Ennek a fejezetnek óriási haszna, hogy ki-ki végigkövetheti, áttekintheti tanulmányai egészét, a más szakosokéval összevetheti, tájékozódhat az esetleges „áthallgatásról” házon belül. Nem vár tehát senkire meglepetés tanulmányai során, és az esetleges szakváltásra több lehetősége, és alapja van.

A fakultatív nyelvtanulási lehetőségeit ismerteti a következő fejezet. Tartalmazza az induló csoportok szintjét, a nyelvtanár nevét, az órák besorolását.

intettek és a villányok is felgyulladtak, a közönség nagy része azonban a helyen maradt, illetve a dobogó körül gyülekezett. Egyesek kezében dedikálásra váró lemez, mások csak érdeklődve szemléltek a pihenő hangszereket. Pár perc múlva visszatértek az ünnepelték, és beszélgetésbe vagy éppen egy-egy hangszer bemutatásába kezdtek, igazi francia közvetlenséggel.

Az itt eltöltött este valóban igazolta a „Musique” című lap kritikáját, mely szó szerint így kezdődött: „Ars Antiqua, LA PERFECTION!”

S egy örömhír: mint az egyetemi menedzser-énekestől megtudtam, a zenekar jövő májusban Magyarországra is ellátogat és több koncertet is ad. Erre az eseményre különösen készülnek, hiszen a magyar népet rendkívül muzikálisnak tartják, és valami újdonsággal akarnak kirukkolni észak-amerikai koncertkörútjuk után. Horváth Ferenc

Végül a speciális kollégiumok és szemináriumok listájából válogathatunk, és itt olvasható tájékoztatás a felvehető B, C szakok alapozó kurzusairól is.

Erdemes lenne foglalkozni a gondolattal, hogy nálunk is ilyen összevont tanrendre lenne kiadni, főleg most, hogy a rekonstrukció némi keveredést és szétszórtságot okozott. Nem ártana, ha diáknak, tanárnak lenne egy hozzávetőleg pontos menetrendje, ami alapján tájékozhatóbb lenne, kit, mikor, hol, lehet megtalálni. Sok fölösleges rohangálás, telefon, mérlegelés, volna ezzel megtakarítható, és a kari hirdetőtábláról se lopnánk el talán a szokásos gyorsasággal az órarendet. Ezenkívül a választható tárgyak, kurzusok sora is világosabb lenne.

Erdemes lenne nemcsak a dékán hivatali dolgozóit, hanem a diákok és a tanárok számára is áttekinthetővé tenni a tanévet és a tanulmányokat.

M. CS.

Hogy vagy, kedves Klub Közlöny? Hetente 1000 példányban

Köszönöm jól, bár ami munkakörülményeim illeti, nem mondom, hogy nem tudnék magamnak jobbat elképzelni. Egy kis mellékszobában éldegélek, de azért igyekszem tartani a formámat. Hetente ezer példányban dobom magamat a piacra, s úgy tűnik még nem mentem ki a divatból, mert általában egy-két óra alatt elkapkodnánk.

Körülbelül 20-30 ember szól bele, miről is beszéljek a t. hallgatóságnak. Kedvenc témám a Politika, de mivel erről már a múltkor esett szó, beszéljünk inkább a többiről.

Szívesen ejtek szót szakmai kérdésekről, engem is igen foglalkoztatnak az aktuális közgazdasági problémák. Sokszor csak tapogatózom bizonyos kérdések körül, de némely dologról igen határozott véleményem van. Ha meghallók egy-egy jó gondolatot, akár itt az egyetemen, akár valahol másutt, szívesen közlésem. Igyekszem tolmácsolni mások véleményét, s hogy ne legyek egyoldalú, jó lenne, ha minél több ember fordulna hozzám azzal, hogy szóljak jó szót róla is.

Persze, a komoly gondolkodás után jól esik egy kis pletyvi is. Eppen ezért van egy rovatom a CSIP CSIP CSÓKA, ahol is elpanaszolom az élet apróbb és kevésbé apró bosszúságait, az egyetemen fellelhető — nem kis számú — fonáltságot. Gondolom, ezeket is sokaknak lenne mit mondania! Rajta, itt a nagy lehetőség, én szívesen teret biztosítok egy kis csipkelődésnek...

Mivel nem akarok szakbarbár lenni, minden alkalommal szót ejtek kulturális eseményekről, filmekről, könyvekről. Különösen szeretem a verseket, ezért akár egy oldalt sem sajnállok az egyetem hallgatóinak zsenáitól. Várom a jobbnál jobb szüleményeket, nem kell félni, biztos kézzel ítélem meg őket, s nem vagyok szívbaros.

Ha éppen nem dolgozom jókat fecsegek a barátaimmal, néha kirándulok. Bár sok jó, régi barátom van, azért nagyon várom az újabbakat, ezért kerlek, szólj mindenkinek, a KLUB KÖZLÖNY szívesen lát mindenkit!

M. B.

Mit és hol esznek a kollégisták?

„Rossz az új étkezési rendszer! — Hátrányosan érint mindenkit, mert sokkal többbe kerül, és nem lehet a támogatásból kijönni!” Gyakran hangzottak el ilyen és ehhez hasonló vélemények az 1982/83-as tanév elején, amikor egyetemünkön bevezetésre került az állami támogatások új rendszere. Sokan az érintettek közül megkérdezték: „Miben új ez? Volt régi is?” — Igen, amikor egy összeget fizettünk, s ebben benne volt a kollégiumi díj, s mindenkinek egységes mennyiségű menzajegy. Most külön fizetünk kollégiumi díjat, és külön vásárolunk menzajegyeket, legtöbbször igen hosszadalmas sorban állás után. Az egységes mennyiségek helyett mindenki választgat igénye s nem persze pénztárcája szerint, hogy mennyi jegyet vásárol.

A tisztánlátás érdekében, bár kissé megkétszerezte az egyetem állami vezetése tavasszal felmérést készített a kollégisták között.

Hogyan értékeltük helyzetünket? Sokkal kevesebben és kevesebb szerszerezéssel igénybe vesszük szolgáltatásait. A legnagyobb csökkenés a vacsoránál tapasztalható. A belső kollégiumok lakóinak csak 10 százaléka jár be vacsorázni, hente átlagosan két alkalommal. Ennek egyik legjelentősebb oka a vacsora minősége s nem persze ehhez képest csillagászati ára.

Ebédelni már sokkal többen járunk be, de a menza mellett igen sokan (kb. 40-50 százalék) esznek a kollégiumokban, és sokan (kb. 10 százalék) biztos, hogy nemcsak fogynak meg gondolatban, sehol sem. Sokszor azért nem ettünk a men-

zán, mert nem volt rá időnk. Ezen próbál segíteni az idei tanévtől bevezetett új csengéses rendszer. De nem ez a legfőbb indokunk a máshol ebédelőknek. Nincsenek megelégedve a menza színvonalával. Egy döntően diákkezelésre hivatott helyen az árak csöpögtetése sem a diákpenztárcához igazodnak. Bár igaz, hogy ennyire szűk a fizetés nem lehet kielégíteni, de a minőségre nagyobb figyelmet kellene fordítani. A választék túl sűrűn ismétlődik, s igen sablonossá válna sokaknak elveszi az étvágyát. Ennek ellenére, akik lemennek a menzára — bár már ráuntak a kosztára —, más lehetőség híján esznek itt, mert meleg étkezésre csak szükség van. És persze megfelelő mennyiségűre is! Nem ritka, hogy két adagot visz valaki a tálcáján. S ha megkérdezik, hogy hol ültök, először felvilágosítják, hogy azt a mennyiséget magának szánta, mert szeretne jóllakni.

Az új rendszer érdeme a választási lehetőség növekedése. (Végre valami más is nőtt az árak mellett!) Választunk is! A legtöbben a vacsorajegyek közül. A legvásároltabb a hétnapos vacsora. Sokan ki tudnak jönni enniből, másokat anyagias megfontolások vezérelnek, hiszen míg egy adag ebédnél a támogatás 25 százalék, az vacsora esetén 35 százalék.

Persze nemcsak menzajegyeket vásárolunk, hanem egyre keményedő forintokat költünk el a közterekben. Átlagosan az étkezésre fordított pénz 800-1000 forint között mozog havonta, a megszaporodott otthoni küldemények ellenére is.

Füzési Péter

Csárdást jártak az oázisban

Népi táncosaink Tunéziában

Egyetemünk táncosai július 15-24. között az észak-afrikai Tunéziában szerepeltek. Élményeiről beszélgettünk Nyikos István, a Radnóti Színpad gazdasági igazgatójával, aki „másodállásban” öt éve táncosunk vezetője.

— Milyen rendezvényeken vettek részt Tunéziában?

— Karthágóban nemzetközi folklorfesztivált rendezett az UNESCO tizenhét ország részvételével. Már máskor is voltunk olyan fesztiválokon, amelyet az UNESCO is támogat, így például Szicília szigetén, Agrigentóban, az olasz Tarcentóban és az angol Billinghamben. Erre a fesztiválra jöttek csoportok Kínából, Indiából, Szaúd-Arábiából, Szíriából, Franciaországból, Spanyolországból, Angolából, Líbiából és voltak csehek, olaszok, palesztinok, svájciak és grúzok is. Két közös műsorunk volt, ahol valamennyi ország népi együttese fellépett. Karthágóban a helyreállított amfiteátrumban léptünk fel. Ebben a félkör alakú színházban 30 ezer férőhely van, egy sorban közel ezren ülhetnek egymás mellett. Még egyszer léptünk fel — három másik együttesrel — a Karthágói Színpadon és mind a három alkalommal megtelt az amfiteátrum.

— Jártatok más városban is?

— A karthágóival párhuzamosan országos fesztivált is rendeztek. Mindegyik csoport

szerepelt a helyi fesztiválokon is.

Tuniszban, a fővárosban kezdődött a program. Zenés felvonulást rendeztek a csoportok a belváros utcáin táncol-



tal, ezzel is csalogatva a közönséget. A fesztivál résztvevői egy helyen laktak, a Bar-do II. nevű egyetemi kollégiumban. (A Bar-do Tunisz legnagyobb múzeuma. Itt található a római kori mozaikok egyik legnagyobb gyűjteménye.) Tunisz nagyon nagy kiterjedésű város. Lakhelyünk az egyik kölvárosban volt, így nem mertünk egyedül nekiindulni a városnak, csak a szervezett városnézéseken vettünk részt.

— Milyen város Tunisz? — Tunézia francia gyarmat volt. Ez a főváros épületein is

látszik. A belváros francia stílusú, Párizshoz hasonló, a főutca a Champs Elisére emlékeztet. Az óváros, a bazár kifejezetten arab. Amióta az Arab Liga ide rakta át a székhelyét, nagy építkezések folynak. Az emberek nagy része abból él, hogy lakásokat épít, és bérbe adja. Nagyon magasak a lakbérek: egy emeletes összkomfortos villalakás havi bérlete 1000 dollár körül van.

— Találkoztatok magyarokkal is?

— Tunéziába több magyar vállalat exportál. A közlekedésben például kis részben Ikarus-buszokat használnak, főleg a 100 kilométeres távon belüli távolsági közlekedéshez. Tuniszban a Ganz-MÁVAG-nak, a Magyar Hajó- és Darugárnak és a Mogyorósnak van kereskedelmi kiállása, ahol egyórás műsort tartottunk az ottani dolgozóknak.

— Merre jártatok még?

— Több városban is jártunk. Gabes volt a legtávolabbi pont, ahová eljutottunk. A Szahara szélén fekszik, 600 kilométerre Tunisztól. Egy nagyon modern kollégiumban szállásoltak el minket, kétágyas szobákban. Csak az volt a baj, hogy este, amikor aludni tértünk, óriási, lótetűszerű bogarak másztak elő mindenhol, volt olyan szoba, ahol 12 is előkerült, így aztán néhányan nem mertek lefeküdni. De nem ez volt a jellemző. Általában nem panaszkodhattunk az ellátásra.

Gabesban történt az is, hogy műsor közben hirtelen kialudt a villany. A rövid áramszünet közben sötétben folytattuk a táncot. A közönség tombolt, amikor kigyúlt a fény és újra látták az együttest.

Felejthetetlen élményünk a gabesi kirándulásról az a mesterséges oázis, amit az „igazi” oázisok mintájára építettek a turistáknak.

— Hogyan fest egy oázis?

— Keményre száradt, hatalmas fennsík, közepén egy vízmosással. Olyan, mint az amerikai filmekben a kanyonok. Az ember egyik percről a másikra az élettelen forró sivatagból, a buja életbe kerül, pálmák és hús árnyat adó növények közé. Ha a turistának van pénze, még arab konflisba is ülhet, kaktuszvirágot ehet, banánt a fáról és friss fűgét.

— Mi volt a legnagyobb élményetek?

— Az El-Djemi amfiteátrum. Teljes épségben látható 100 kilométerre a tengerparttól, a sivatag közepén. Ez a világban a második legnagyobb amfiteátrum. A rómaiak idejében karavánutak központja volt a Szahara és a tengerpart között.

Érdekes volt a hammameti fürdőzés is. A tengerparton több strandon is pihentünk. Az arabok nem nagyon ismerik a fürdőruhát. Felöltözve fürdenek. (A nők szoknyában, a férfiak rövidnadrágban.) Hammametben csak turistákat engedtek be a szálloda uszodájába (a mi öltözékünk nem tért el feltűnően a nyugat-európaiktól, így zavartalanul bemehettünk), és fürdés közben állig begombolkozott rendőr őrizte a nyugalomunkat. Az arabok a szabadstrandokon feltűnően bámultak minket és szemtelenkedtek az európai nőkket.

Monasztirban is jártunk, Habib Bourgiba, Tunézia elnökének szülőfalujában. Monasztir ma már város. Tunéziában igen nagy személyi kultusz van. Bourgiba előrelátó ember, már most megépítette a minaretekkel díszített síremlékét. A mohamedán hit tiltja az emberszob-

rok imádatát, Bourgibának mégis mindenütt vannak szobrai.

— Hogyan élnek az emberek Tunéziában?

— Napközben a meleg miatt alig lehet megmozdulni. (Egyetlenegy felhőt sem látunk tíz nap alatt.) Júliusban 45-50 fok volt árnyékban, este lehült 30-35 fokra. Fűtés persze nincs, a házakon ajtó helyett madzagok lógnak, belátni a szobába, ahol a földön ülve esznek, isznak, varrnak az asszonyok. Késő estig fűtnek, éjjelkor még a gyerekek is kint rajcsúroznak az utcán.

Rengeteg a ráérő ember, munkanélküliek vagy kereskedők, akik napközben a várost járják és nézelődnek.

Az utcákon nagy szemétkupacok állnak, a nagyobb városokban a legelegánsabb vilákból kilépve, óriási szeméthalmokba botlik az ember.

Egy autószerelő műhelyben 8-10 éves gyerekeket láttunk, akik láthatóan már dolgoztak. Találkoztunk olyan 12 éves fiúval, aki négy nyelven beszélt. Az üzletben tanulta meg, ahol dolgozott. Nőket főképp az állami üzletekben láttunk, a bazárban csak férfiak voltak. A felnőtt férfiak nagy része nem dolgozik, a kávéházban kockáznak és pipáznak.

A városképhez hozzátartozik a bazár. Az arab bazárban mindent meg lehet találni. Hosszú, boltívtel lefedett sikátor, ahova valamikor csak a tetőn vágott négyzetes lyukakon áramlott be a napfény. Ma már mindenütt villanyvilágítás van. A bazár olyan, mint egy labirintus, az ember bemeleg az egyik végén, és kilométerekkel odébb kijön a másikon.

Nagyon drága minden, a fesztiválbizottságtól kapott napi 1 dinárból nem nagyon tudunk vásárolni. (Egy dinár 60-65 forint.) Főleg a bőr-árak, a táskák olcsók. Rézből készült ötvösmunkákat is árulnak, amire kívánság szerint helyben rákarcolják a kiválasztott mintát, például egy tevét. Egyébként az árusokkal aludni az árura nemcsak lehet, hanem kell is. Más mentalitása a tunéziaiaknak. A mozkultúrájuk és zenei kincsük is más. Főleg a monoton ritmussal élveztek, sokszor végigtapsolták a táncukat, azután a végén, amikor vártuk a tapsot, néma csend volt.

— Mi a legközelebbi tervetek?

— A Marx-évforduló alkalmából az NDK-centrum műsort szervez a szocialista brigádoknak, ott lépünk fel október 23-án. November 9-11. között az NSZK-ba utazunk, Frankfurtban a Nemzetközi Tüszitikai Héten veszünk részt, majd Észak-Németországba, Holstein tartományba megyünk egy ottani kulturális szervezetre meghívására. S felépünk Hamburgban, Lübeckben, Neumünsterben.

Idén lesz 35 éves az együttes. A jubileumi műsorban négy nemzedék lép fel. Tavasszal a főiskolai fesztiválra új műsort készítenek.

— Van utánpótlásotok az egyetemről?

— Szeptember végén mutatkoztunk be az elsőveseknek a Ráday Kollégiumban. Hirdettünk felvételt kezdőknek, eddig hat közgazós jelentkezett. Kedden és csütörtökön 6-tól 9-ig tartjuk a kezdők számára a próbát a Veres Pálné utcában. Azok pedig, akik tudnak már táncolni, hétfőn, szerdán és pénteken jöhetnek. A próbákat az Állami Népi Együttes két tagja, Lévai Péter művészeti vezető és Hortobágyi Gyöngyvér asszisztens tartja.

— Jártatok még a falvakat, hogy új népi táncmotívumokat ismerjetekek meg?

— Főleg Erdélyben, a Mezőségben, Kalotaszegen, Székelyföldön ismerkedünk a folklorral, az ottani barátaink segítségével. Ezenkívül filmről, táncírásról tanulunk.

— Összegezve tehát az, hogy egy színházban vezető funkciót töltés be, és közben egy egyetem táncosát vezetted?

— A kettő jól kiegészíti egymást. Ma már a színpadon mind nagyobb szerepet kap a koreográfia, mint például a Csíksomlyói passióban, és a néptánc beépül a zeneszámokba. Erre a legújabb darabokra. Erre a legújabb darabokra. Erre a legújabb darabokra. Erre a legújabb darabokra.

Dukász Anna

A Nemzeti Bank nem gyakorló iskola

MARCELO N'BALY CAKE „Séta az MNB-ban” c. cikkében (Közgazdász, szept. 29.) felpanaszolja, hogy nyári üzemi gyakorlata nem jelentett „intenzív foglalkoztatást”; instruktora a diplomadolgozat egy fejezetének megírására szólította fel, de ő ezzel nem értett egyet; s végül is az instruktorként nélkül vette fel az instruktori díjat. Panasztát a tanszéken is megbeszélhetjük volna, de ha már ezt az utat választotta, a Közgazdász közvetítésével kell szót értenünk egymással.

Elismerem, hogy a tanszék (is) felelős M. N. C. csalódásáért, de nem azért, hogy nem végezhetett intenzív gyakorlati munkát, hanem azért, hogy nem sikerült vele kellőképpen megértetnünk az üzemi gyakorlat lehetőségeit és rendelkezését. Egészen ritka kivételről eltekintve nem lehet megoldani — és ezt soha nem is igérjük —, hogy hallgatóink a bankban gyakorlati munkát

végezzenek. Ennek egyik (bár nem egyetlen) oka az, hogy az egyetem nem tanfuttat operatív banktechnikát (ez nem egyetemi feladat) és képtelen az MNB elfoglalt szakembereitől elvárni, hogy technikát (ügyvitelt, ügyrendet stb.) tanítsanak hallgatóinknak, majd azt gyakoroltassák velük. Az persze lehetséges, hogy a hallgató végignézzék a műveletvégzését — sajnos, úgy látom, a panaszosnak erre is kevés alkalom adtak —, de ez még nem intenzív gyakorlati munka. Nézetünk szerint a banki üzemi gyakorlattól reálisan csak azt lehet várni, hogy a hallgató a bank dokumentumaiból, statisztikaiból stb. anyagot gyűjt dolgozatához, elemzi, és végeredményben előrehalad diplomamunkájával. Az instruktornak ehhez kell segítséget nyújtania. Lényegileg ezt írja elő a bankkal kötött szerződés is, amit Marcelo Cake sajtókezűleg töltött ki.

Hallgatóink megdöbbent azon, hogy az általa megkérdezett felsővezetők némelyike szinte semmit sem csinált a gyakorlat alatt. Ezen én is megdöbbentem, de kérdés, hogy kit illet ezért szemrehányás: az instruktort, a tanszék vezetőjét vagy mégiscsak a hallgatót, aki nem használta ki a diplomamunkája elkészítéséhez adódó lehetőségeket.

A közzétett panaszban is elmentem, hogy M. N. C. hiányolja az „intenzív foglalkoztatást”, de huzódozott az egyetlen fejezet megírásával járó „kemény munkától”, inkább „más hasznos elfoglaltság után nézett”. A baj gyökere talán abban van, hogy a gyakorlat megkezdésekor hallgatóink maga sem tudta, mit akar: a szerződésben a választott téma helyett csak a megjelölt témát kívánt fősztályt jelölt meg. A cikkben is elismeri, hogy a gyakorlat kezdé-

tén (félévi szeminárium után) még nem volt vázlata, s a gyakorlat idején egy fejezetet sem kívánt kidolgozni.

Úgy értesülünk azonban, hogy M. N. C. végül is témát választott, megírta dolgozata jelentős részét és azt az instruktorként elbíráta (így ő is „megdolgozott” az instruktorki díjért).

A gyakorlat tehát nem végződött olyan rosszul, mint hallgatóink beállítja. Az esetből azonban következtetést kell levonnia mind a tanszéknek, mind a hallgatóknak: a tanszéknek azt, hogy az eddigénél is nagyobb energiát fordítsunk a gyakorlat megszervezésére és a hallgatók tájékoztatására; a hallgatóknak pedig azt, hogy az üzemi gyakorlaton konkrét kutatási terv alapján dolgozzanak és reális igényeket támasztanak.

RIESZ MIKLÓS tanszékvezető

nak áldoznia kell, ha tetszik, ha nem.

Véleményem szerint a szerző könyvében a szocializmus ilyen alapértékként való felfogásából indul ki, kimerítően, közérthetően elemzi ebből a szemszögből a szocialista demokrácia intézményeit, működésének korlátait, és korlátok leküzdésének módjait.

Az ifjúság jellemző problémáit a pályakezdés sajátos gondjaitól, a lakáskérdésen át, a fejlődéshez, a béke megőrzéséhez fűződő érdekekig felvázolja és ezen gondok

megoldási lehetőségeiről is szól. Őv a könyv írója a problémáktól való elzárkózástól, az egyéni, társadalmi csapadékhoz vezető utak követésétől, az infantilizmus álmegoldásától, és a közös, de a társadalom többi rétegére, egészére tekintet nélküli érdekvényesítéstől.

Fontos, hogy a fiatalok e könyvvel egy fogalmi keretbe kerüljenek, de emellett szükséges lenne, hogy az olvasók hozzájussanak más szerzők, más nézőpontú fogalomértelmezéseikhez is.

K. S.

Mindenki egyaránt

A Kosmosz-könyvek sorában jelent meg „Mindenki egyaránt...” címmel dr. Kiss Artúr professzor könyve, amelyben elsősorban a fiatalokhoz kíván szólni.

„Az ifjúság ma még — politikai értelemben és a politikai élet területén — „alulképzelt”, az ifjúság politikai szerepe háttérbe szorul, elmarad a szükségétől. Ezen csakis úgy lehet segíteni, ha kibontakozik a fiatalok tényleges társadalmi ereje és aktivitása, ha valóságos politikai cselekvésben nyilvánítják akarataikat, s ezáltal a társadalomban végbemenő mozgásokra rányomják a súlyuknak megfelelő bélyeget.” — írja bevezetőjében a filozófia tanszék vezetője, s könyvének megírásában az a tiszteletre méltó szándék vezet, hogy a demokrácia fogalomkörének értelmezésével segítse a fiatalokat politikai tevékenységük kifejtésében.

A mű nagyobbik része általánosan, a társadalom egészére vonatkoztatva tárgyalja kategóriáit. E részben azt a fontos és hasznos funkciót teljesíti, hogy történelmi, filozófiai áttekintésben értelmezi, illetve a mai magyar viszo-

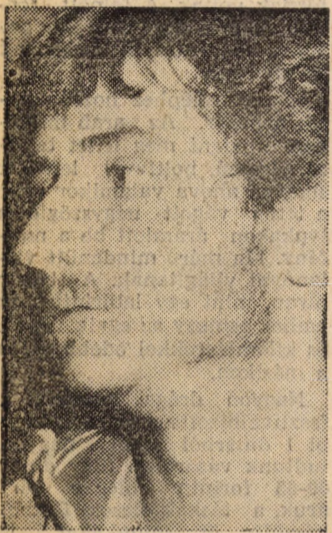
nyok dimenziójában ismerteti, magyarázza a fiatalok számára alapvető politikai cselekvési lehetőségeit. Olvas-hatunk a demokratikus jogokról általában, az állampolgárok jogairól Magyarországon. A közvetlen és közvetett demokrácia leírását a közügyekbe való beleszólás lehetőségeinek részletezése, a lakóhelyi és munkahelyi demokrácia intézményeinek ismertetése és annak elemzése követi, milyen gondok mutatkoznak ezek működésében és miért.

Adott egy probléma, miszerint a társadalmi, közös cselekvésként, érdekként a teljes, az osztálytársadalom cselekvését fogjuk fel, ezt tekintve az ún. társadalmi érdekeknek, „szemben” a csoport és egyéni érdekekkel. A tevékenységi szintek a „magasabb közösség” nevében rendre állandóan egymásnak, eszerint alakultak ki szervezeteink, intézményeink, viselkedésünk. Mivel ez extrém helyzetekre (pl. katasztrófa, áramkimaradás stb.) igaz, gyanítható, hogy kialakulásának egyik oka, hogy a szocializmus momentán felzárkózási stratégia is. Az egész (gyors — lassabb) előrelépése érdekében az egyének, csoport-



Most már végérvényesen közgazósok vagyunk

Gólya- profil



Fotók: Sass Ákos

ELŐSZÓ HELYETT:

Velem szemben a mindenható. Vele szemben egy anyakönyvi kivonatszám. Előben. Számára csak egy szám vagyok. Egy aktacomó. Akit könyvelni, bérelszámolni, átlagolni kell. Az íróasztal túldaláról nézve elveszttem emberi mivoltom. Én ezt nem értem. Nekem csak egy kis megértésre, némi humánusra, és pecsétre vagy igazolásra, netán aláírásra van szükségem. Nem kapom meg. Velem szemben a bürokrácia. Az ügyintéző. Közében a pecsét. Hangja érces, modora megalázó. Kérek és könyörgök — rideg és elutasító. A szabály az szabály! Kérlelhetetlen. Megteheti. Ő ül az íróasztalnál, nem én. Itt Ő is VALAKI. Itt szava, aláírásának, pecsétjének súlya van. Élhet vele. Humánus, megértés, és segítőkészség nélküli, merevség — tipikus bürokrata.

CSELEKMÉNY: SZTORI 1.

Másodéves barátom beiratkozik. Diákigazolványát otthon felejtí. Órájára néz: 13.40 Fejlesztés: Hazamegyek, visszajövök, ez másfél óra — 15.10.

Félfogadás a HIVATALBAN: 13—15-ig. Tehát nincs idő hazamenni. Úristen! Mit csináljak? Benyitok. Elmondom. Ügyintéző felháborodott. — Mit képzél maga? Hetekig a diákigazolványát fogom pecsételni? Lehord a sárga földig. Szégyenkezem, megsemmisülök. Hülye vagyok!? Ő átnyújt egy csekket. — Külön-eljárás díj! Befizetni! Különbemben nem érvényesítem! A pófám leszakad. Húszforintos peccsét! Miért? Gondolkodom. Aztán benyitok oda, ahová mindig mehettem, és mehetek, ha valami problémám van. Meghallgat. Mosolyog. Segítő-kész. Udvarias. Csodatevő Jó-tündér. Van diákigazolványom! Másik. Megköszönöm. Rohanok vissza. A Rossz Tündér diadalmasan fogad: — Na ugye! Csak meg kell fenyegetni egy kis pénzbüntetéssel, rögtön előkerül a hiányzó dolog!

A pecsét a helyére kerül.

SZTORI 2.

Évfolyamtársam társadalmi ösztöndíjas. Egyik nap, mikor bent járt a gyárban, kiderült, hogy havonként hatvan forinttal adósa a vállalat. Igenám, de ahhoz, hogy a pénzügyi osztály a kifizetést engedélyezze, szükség van egy igazolásra, amely szerint a 60 forintot az egyetem nem folyósította neki. Barátunk boldog volt, hiszen ezt tényleg nem kapta az egyetemen, s ígéretet kapott, hogy egy évre visszamenőleg is kifizetik neki az összeget, ha van igazolás.

„Előkelőek nem vagyunk...”

A tatai tábor lakói fantasztikus vacsora részesei lehettek szombaton.

A Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola Inyenklubja adott nekünk eredeti spanyol vacsorát, és persze a megfelelő formát is hozzá. A máskülönbben jellegtelen tábori étkezést hangulatos étterem-mé varázsolták átrendezve és új terítővel látva el az asztalokat. Sajnos a két villa és két kés teljesen egyforma méretű, viszont szinte darabonként különböző gyártmányú volt, így némi csorba esett a formáságokon. Ezzel szemben az aperitifet valódi borospoharakban szolgálták fel (hála a tatai étteremnek jószívű vezetőinek akik kölcsönadták). A ki-függesztett étlapon egyébként: hideg zöldségkrémleves, tonhal rizottóval, töltött hátszín és gyümölcssaláta szerepeltek, amiket becsülettel el is fogyasztottunk. Az egész igazán nagyon klassz lett volna, ha kisebb incidensek nem zavarják meg a vacsora rendjét.

A főiskolások valószínűleg mindent elkövettek, hogy igazán előkelő legyen az étkezés, mi viszont erre meglehetősen alkalmatlannak bizonyultunk. A dohányosok egy része képtelen volt végigülni két órát bag'zás nélkül és teljesen illúzióromboló módon az ajtóba álltak füstölni. Hasonlóan rontotta a hangulatot, hogy két

MESE

720 forint szép pénz egy egyetemistának, csak hogy ki gondolta volna akkor, hogy nem olyan egyszerű az egész. Hallgassuk csak!

„Hoztam magammal formanyomtatványt is a gyárból, aztán bekopogtam, gondoltam, két perc alatt megkapom a papírt. Tévedtem. Amikor előadtam jövelem célját, az illetékes eléggé furcsa hangon és stílusban kifejtette, mi szerint ő ilyen papírt nem ad, őt ne nézzék hülyének, meg milyen bürokraták vannak a vállalatnál, a pénzt az ő általa kiadott igazolás nélkül is ki kell fizetnie a vállalatnak. Hiába magyaráztam, hogy rendelet ide vagy oda, enélkül nem kapom meg a pénzt. Őt ez nem érdekelte. Legalább fél óráig gyözködtem eredménytelenül, s mi tagadás közben dühös lettem. Hiszen ezzel az értetlenséggel kihúz a zsebemből 720 forintot, amely engem jogosan megilletne. Azt meg ugye ne is említsem, a vállalat pénzügyi osztályán bemutatatták, milyen formanyomtatványokat küldtek más egyetemekről külön kérés nélkül hasonló ügyben. Szóval teljesen fel voltam dűlva, amikor kijöttem, el nem tudtam képzelni, mihez kezdjek.

Szerencsére eszembe jutott a Csodatevő Jótündér. Bementem, elpanaszoltam a bánatom. Mit ad Isten, 3 perc alatt megkaptam a papírt s így utána a pénzt is.”

SZTORI 3.

Szokás szerint (!) késnek az ösztöndíjak és a hallgatói jövedelemkiegészítések fizetésével. Ez mindig is érzékenyen érinti a diákokat, hiszen mint eltartottnak, még a havi 180 forintok is igen jelentősek. Rádásul a kollégiumokban olyan hírek terjengtek, hogy a szeptemberi kolozsdijakat is be akarják hajtani. Ha legalább a 180 forintokat kifizették volna időben, azaz szeptember végén, sokkal könnyebb lenne nekünk is, a szülőknél is.

De ez (már sokadszor!) nem történt meg. Éppen az előtérben ácsorogtam, amikor egyik, minden lében kanáltságáról közismert barátom megkérdezte a pénztárban, mikor fizetik a jövedelemkiegészítéseket.

Íme a válasz: — Majd ha leküldik a névsort!

Barátomnak több sem kellett, indult fel, igaz-e az információ.

„Benyitottam, igaz-e, hogy a pénztár azért nem fizeti a 180 Ft-okat, mert nem küldték le a névsort?”

A pecséték ura válasz helyett nem kevés cinizmussal hangjában visszakérdezett: — Azért nem reklamálnak, hogy szeptemberben egész hónapra kapnak ösztöndíjat, noha csak 22-én iratkoztak be?

Persze, hogy nem elégített ki a válasz, hiszen ez nem válasz, sőt...

A továbbiakban kifejtette miszerint egyrészt semmi közöm hozzá, hogy igaz-e a hír, másrészt milyen jogon vonom őt felelősségre, harmadrészt neki rektori utasítás szerint kell dolgoznia, s abban az állt, hogy a jövedelemkiegészítéseket október végén fizetik az ösztöndíjjakkal együtt. Amikor megkérdeztem, miért nem fizették szeptember végén, azaz a tárgyító végén, ahogy szokás visszakérdezett:

— Miért kellett volna szeptemberben fizetni?

Elszámoltam 20-ig egyesével, nehogy megdöglöttem legyek, aztán kijöttem a szobából.

Most mondd meg, itt állok üres zsebekkel, az egyetemen kétezer hasonló cipőben járó diák, és fölöttünk a HIVATAL.

VÉGKIFEJLET:

Mindehhez, úgy vélem, nem szükséges kommentár. De engedtesék meg nekem néhány megjegyzés.

Tény, hogy az ösztöndíjak és szoc. segélyek kifizetésének csúszásában maguk a hallgatók is ludasak. De a 180 Ft-ra jogosultak listáját a beiratkozáskor össze lehetett volna állítani, tehát semmi akadályát nem látom az időbeni kifizetésnek. (Rádásul most nem is egyhavi összegről van szó!) Kérdem most attól, akin (akiken) múlik ezen összegek kifizetése: Ha fizetésnapon pénz helyett csak ígéretet kapna, hogy majd valamikor egy hónap múlva talán megkapja járandóságát, mit szólna hozzá? Tisztelettel kérem tehát, próbálja meg beleélni magát a hallgatók helyzetébe.

Ilyenkor tanév elején merül fel a legtöbb költség, ekkor van a legnagyobb szükség a pénzre. (Itt vannak például a jegyzetek: a harmadéves belkeresek mesélték, noha még hiányzik egy-két könyvük, már eddig is kb. 400 forintot kellett ráköltölni.)

Tudtommal (javítsanak ki, ha rosszul tudom) nem a hallgatók vannak ügyintézőinkért, hanem ők vannak értünk! Ez a dolguk, ezért kapják a fizetésüket! Oh, azok a régi szép idők, amikor még elsősök voltunk! Ott szívvel, szeretettel, emberséggel kezelik a diákok ügyeit. Tisztelet érte nekik, s mindazoknak, akik hasonlóan cselekednek és nem a MESE szerint.

UTOIRAT:

Ez sajnos nem mese volt. (—nos)

Bölcs beszédek

Sajnos a gyakorlatban mindenki annyit ér, amennyinek látszani tud. (Jean Blais)

Minél üresebb a feje valakinek, annál könnyebben hordja magasan. (Jean Blais)

(A Jövő Mérnökéből)

Helyesbítés

Legutóbbi számunk 12. oldalán, a Jó, ha tudod című cikkben néhány egyetemi vezető rangja tévesen jelent meg. Helyesen a következők: Selmei Lajos pb-titkár, a belkereskedelmi tanszék vezető docense. Pál Lászlóné ált. kari dékán, a pénzügy tanszék professzora, Csáki Csaba ipar kari dékán, az agrár tanszék professzora, Szép Jenő, a szakszervezeti bizottság elnöke, az MSZI igazgató professzora.



A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Felelős szerkesztő: FARKASINSZKYNE HALAY EDIT Szerkesztőség:

1093 Budapest IX., Dimitrov tér 8. Telefon: 174-548

Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat

Gudapest VIII., Blaha Lujza tér 3.

Felelős kiadó: TILL IMRE igazgató

83-1709. Szikra Lapnyomda, Budapest

Felelős vezető: CSÜNDÉS ZOLTÁN vezérigazgató



A rajtot készítette: Halász Géza

Még mindig nem értem

Assan már az 5. félévet tapodom ezen az egyetemen, de még mindig nem tudtam megfejteni az angol tanszék csoportbeosztási szisztémáját. Addig még rendben van, hogy az első félévben valahogy elosztják a csoportokat és a 2. félév után rögtön szét is szedik őket a szakosodás miatt, de az már nem világos, hogy miért kell a 3. és 4. félév között csoportreformot végrehajtani, és miért kell ezt az 5. félév előtt újra megismételni. Egyetlen megoldásnak látszik, hogy a tanszék aktív részt vállal az „Ismerjük meg egymást” mozgalomban, és az már igazán csak véletlen pechnek tekinthető, hogy akkor kell új embereket megismernünk csoporttársként, mikor a régiakkal végre sikerült összeszokni és nagyjából egy szintre kerülni. És az is csak „egyéni tragédiák” sajnálatos sorozatának tekinthető, hogy a tanárok még véletlenül sem tudnak végigvinni egy csoportot. Félévről félévre újra fel kell mérniük a kezük közé került diákok képességeit, és mikor végre kialakulna a megfelelő módszer és tematika, akkor a derült égből legördül a függöny, vált a szín... és máris újabb csoporttal állnak szemben.

Dehát végül is így van ez rendjén. Igazán kár lenne keseregni, hiszen már a nagyapám is megmondta: „Akkor szép az élet, ha változatos.”

Sz. A.

Zsubori Ervin:

Ősz

- 1
halott lombokat simít
a fény görnyedt
rezdülése
- 2
megsárgult csend
- 3
konok esőcseppek
fonnyadt pocsolójában
- 4
kőbezárt koppanások
mögött
- 5
lezárt remények
repedésén
távolodó víztükörnek
- 6
zörgő magány
száraz falevélen
- 7
verébszivárgógyazott
füstcsík születik
- 8
stratja a szél
didérgő ébredésait
- 9
magábaburkolódzó
beismerő mosoly